

www.ishonch-doverie.uz

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi nashri

Ishonch

Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

2011-yil 24-fevral № 24-25 (2906) payshanba

Бир ўлкаки, қишларида шивирлар баҳор

Тадбиркор Умиджон Охунов Шахрихон туманидаги «Янги Вахм» массивида 20 сотих майдонда иссиқхона ташкил этди. Иссиқхонада 5000 туп помидор кўчати етиштирилмоқда. Суратда: Мухайёхон Мирзаакбарова иш пайтида.

4-5-бетлар

Уч томонлама шартнома амалда

3-бет

Маъмурият битирувчиларни иш билан таъминлашга жиддий масала сифатида қарамокда. Тиббиёт муассасалари ва туманлар бандликка кўмаклашиш марказлари билан ҳамкорлик ҳамда уч томонлама тузилган шерикчилик шартномаларига кўра 2009-2010 ўқув йилида тиббиёт коллежини битирган 482 нафар ўғил-қизнинг 459 нафари иш билан таъминланди, уларнинг айримлари тахсилни давом эттириш учун олий ўқув юр்தларига ўқишга қабул қилинди.

Жорий йилда ҳам коллежни 480 нафар ёшлар битиради. Шу боисдан коллеж раҳбарияти ҳозирданок Шўрчи, Олтинсой, Қумқўрғон, Жарқўрғон туманлари тиббиёт бирлашмалари билан ҳамкорликда уларни иш билан таъминлаш чора-тадбирларини кўрмоқда.

Ўзбек пойабзалининг алп одимлари

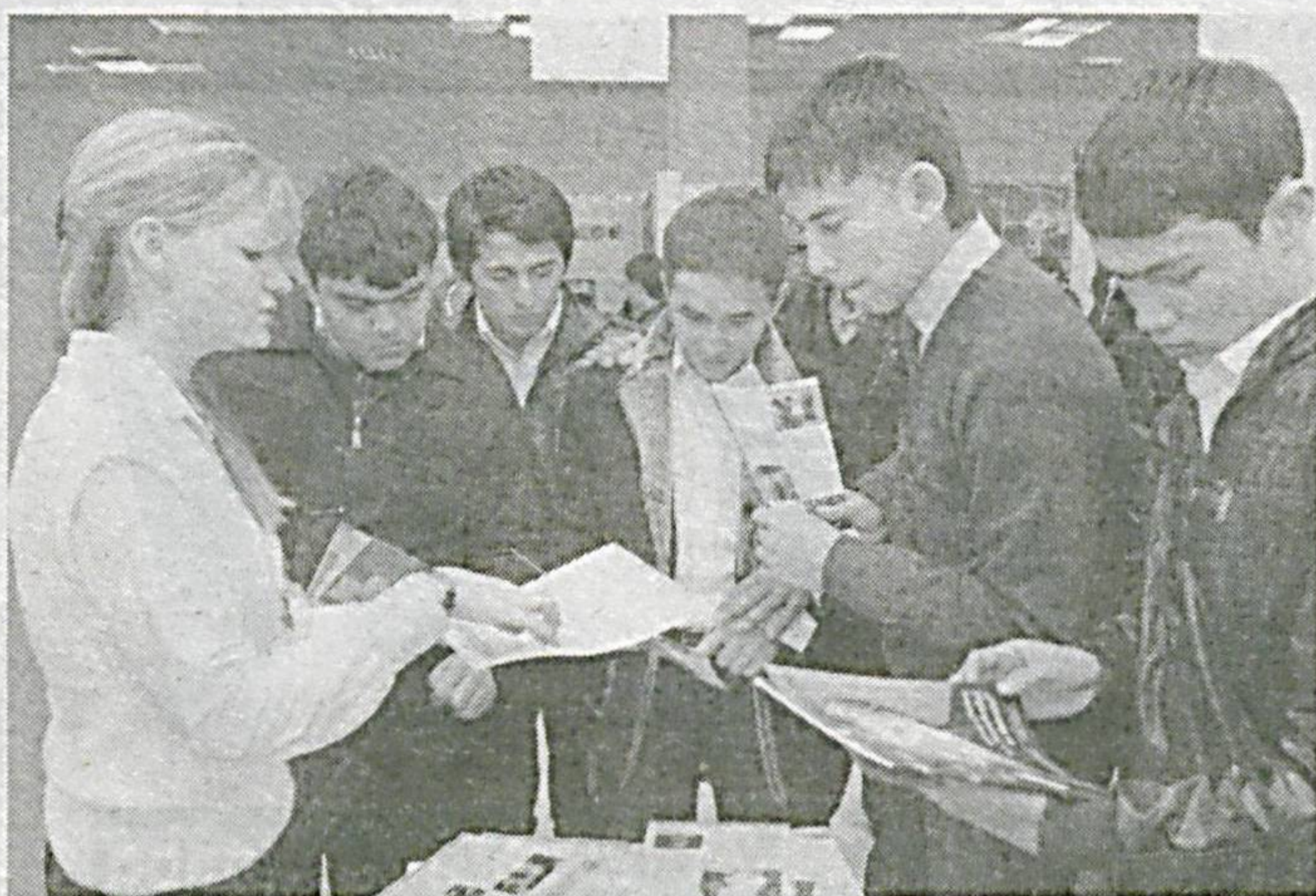
8-9-бетлар

Йил мобайнида 19 лойиҳа бўйича 18 млн. АҚШ доллари сарфланиб, талай корхоналар модернизация қилинди ва 13 та корхона янгидан бунёд этилди. Фарғона вилоятида «Болажон орзуси» (болалар оёқ кийими ишлаб чиқаришга ихтисослашган), «Аюка текс», «Сабо пойабзали», Самарқандда «Аср экспорт», Жиззах шаҳрида «Ўзбекистон — Туркия» қўшма корхонаси, Тошкент шаҳрида «Амр Феникс Плюс» каби янги корхоналар ташкил этилди. Хоразм вилоятида кўп йиллардан буён тўхтаб турган, ишлаб чиқариш қуввати 400 минг жуфт маҳсулот бўлган «Даритал шус», Сирдарё вилоятида «Пенг Шенг» Ўзбекистон — Хитой корхонаси мажмуасининг 1-босқичи ишга туширилди.

Сангбур мўъжизаси

11-бет

Одамлар бугдойни ун қилиб эзиб, нон пиширишни ўрганган даврдан бошлаб шундай қаттиқ тошни ахтаришган. Эл ўртасида бу тош тўғрисида турли афсоналар тўқилган: Инсон кунжуттошни ахтариб, қиру адир, тоғу далани кезади. Ҳеч қаердан топа олмагач, ҳориб ухлаб қолади. Унинг тушига бир гўзал кийик киради. Кийик тилга кириб: «Эй инсон, ўрнингдан тур! Оллоҳ сенинг хайрли иш учун машаққат тортганингни кўриб турибди. Ахтараётган тошинг фалон жойда яратилган», деб ғойиб бўлибди. Инсон кийик айтган жойга бориб, ерни ковлади, ҳақиқатдан ҳам кунжуттош бор экан. Кўпчилик мазкур мўъжиза юз берган жой ҳозирги Сангбур эканлигига ишонади.

Ўзбекистон Бадий академиясининг Марказий кўргазмалар залида «Таълим ва мутахассислик — 2011» олтинчи халқаро кўргазмаси очилди.

Кўргазма мамлакатимиз Савдо-саноат палатаси, «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, «Келажак овози» ёшлар ташаббуслари маркази ва «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати томонидан ташкил этилди.

«Таълим ва мутахассислик» халқаро кўргазмаси Ўзбекистоннинг таълим ва кадрлар хизматлари бозоридаги ўзига хос ва кенг қамровли тадбир ҳисобланади. Кўргазмада бугунги ёшларнинг хорижда таълим олишга бўлган қизиқишини инобатга олган ҳолда «Хорижда таълим олиш» бўлими ташкил этилди. Ундан нафақат мамлакатимиздаги барча таълим даргоҳлари, балки хориж ўқув муассасалари тўғрисидаги маълумотлар ҳам ўрин олган бўлиб, у кўргазмага ташриф буюрувчиларга ушбу таълим муас-

сасаларининг ўқув дастурлари ва бозор шароитида талаб катта бўлган мутахассисликлар билан танишиш имконини яратади.

Мазкур кўргазма, шунингдек, амалий дастурни ҳам қамраб олганини таъкидлаш жоиз. Унинг доирасида Ўзбекистон ва дунёнинг турли мамлакатларидаги олий ўқув юртларининг тақдимотлари бўлиб ўтади. 2011 йил Ўзбекистонда Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили деб эълон қилиниши муносабати билан кўргазма доирасида «Менинг бизнес-ғоям», «Энг яхши инновацион ғоя», «ISO стандартлари талаблари ва «Кайдзен» усули асосида замонавий халқаро бошқарув тизимларига кириш» тақдимотлари ҳамда «Қасб танлаш маданияти», «Муваффақиятли ишга жойлашиш кўникмалари» каби мавзуларда семинарлар бўлиб ўтади.

Суратларда: кўргазмадан лавҳалар. Асқар ЁҚУБОВ (ЎЗА) олган суратлар

Фориш туманидаги Нурота Давлат кўриқхонаси ўзининг бетакрор флора ва фаунаси билан эътиборни тортади. Ана шу гўзал маскан оҳанрабодек шу қадар кўп ҳайвонот, ҳашарот ва қушларни чорлаганики, уларнинг тури йил сайин ортмоқда. Кўриқхонада 22 турдаги религиялар учрайди. Улар орасида Туркистон ағамаси, сариқ илон, гулли поқоз, кўлвор илон, Ўрта Осиё кобраси, кулранг эчкизмар кабилар бор.

Кўриқхона флора ва фаунаси бойимоқда

Орнотафауна нақадар бой. Мавжуд 200 турдан ортиқ қушнинг 104 тури бу жойда мўқим ушайди. Илонбургут, болтаютар, тасқара каби ноёб қушлар кўплаб учрайди.

Ҳайвонот олами ҳам ранго-ранг бўлиб, улар 34 турдан ошади. Сверцев (қизилқум) қўйлари тез кўпайиб, 2 минг бошга етди.

— Боғдорчилик ва узумчилик билан шуғулланиб келаётган маҳаллий аҳолининг сай-ҳаракати билан ландшафт, ёнғоқзор ва мевазор «Ўрмонбоғлар» вужудга келган, — дейди кўриқхона раҳбари Қўчқор Қўрғонов. — Ёнғоқ, оқ, қора тут, ўрик, олча, олхўри, олма, нок, узум меваларидан ҳар йили мўл ҳосил олинапти.

Жиззах томонларда

Касаначиликка эътибор

Вилоятда ишлаб чиқарилаётган ялпи ички маҳсулотнинг 65 фоизи кичик бизнес билан шуғулланувчилар ҳиссасига тўғри келади. Ҳозирда 180 та корхонада уч мингдан зиёд касаначи доимий иш ўрнига эга. Биргина Фаллаорол туманида ўтган йили 4700 та янги иш ўрни яратилди. Касаначи Хурсандой Мамадиёрова ҳам ана шулардан бири. Қишлоқ тадбиркори Мавлуда Мелиева кичик корхона очиб, 10 турдаги сут маҳсулотлари ишлаб чиқармоқда.

Воҳада ўтган йили 43 мингта янги иш ўрни яратилган бўлса, жорий йилда 44 минг киши доимий ишли бўлади.

Абдуманноп АЗИМОВ, «Ishonch» мухбири

Иқтидор қадр топди

Навоий давлат педагогика институтида Иқтидорли талабалар билан ишлаш бўлими ҳамда касаба уюшмалари томонидан Ўзбекистон Республикаси Давлат стипендияси совриндорларини тақдирлаш маросими ўтказилди.

Унда сўзга чиққанлар бугунги кунда иқтидорли ёшлар учун яратилаётган имкониятлар, талабалар ўртасида ўтказилаётган тадбир ва танловлар ҳусусида тўхталдилар. Тадбир сўнггида жорий ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси Давлат стипендиатлигини қўлга киритган талабалар Нодира Нарзуллаева, Феруза Хўжақулова, Элвир Турсунназарова ва Дилнавоз Камоловага фахрий ёрлик ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

Нормурод БЕКМУРОДОВ, НДПИ касаба уюшма қўмитаси раиси

Хизмат кўрсатиш сифати ва салмоғи ошмоқда

Фарғона шаҳридаги «Фарғона-Авто савдо» масъулияти чекланган жамиятида автомашиналарни таъмирлаш ва жиҳозлаш бўйича ўнга яқин хизмат тури йўлга қўйилган. Барча хизмат компютерлашган технологиялар асосида амалга оширилади. Бундан ташқари, бу ерда автомобилларни ювиш, экология-диагностика каби қўшимча хизматлар ҳам кўрсатилмоқда. Корхонада сифатли хизмат кўрсатишга алоҳида эътибор қаратилаётгани мижозлар сони кундан-кунга ортишида мўқим омил бўлмоқда.

Суратда: автотаъмирловчи Ориф Кенжаев.

Муқимжон ҚОДИРОВ (ЎЗА) олган сурат

Меҳнат муҳофазаси

Когон туман ҳудудида жойлашган «Бухоро механика таъмирлаш заводи» ишлаб чиқариш кооперативида бахтсиз ҳодиса рўй берди. Корхона тоқари 25 ёшли Шўхрат Пулатов техника хавфсизлиги қоидаларига риоя қилмаганлиги оқибатида воқеа жойида вафот этди. Аниқланишича, Шўхрат тоқарлик дастгоҳида ишлов бераётган пайтда патронга ўрнатилган вал унинг жемпери билан қўлини ўраб кетган экан.

Бахтсиз ҳодиса нега содир бўлди?

Яна бир мисол. Бухоро шаҳридаги «Бухоропахтасаноаттаъмирсозлаш» масъулияти чекланган жамиятида ишловчи Аҳрор Аҳмедов «Шофиркон пахта тозалаш заводи» очик акционерлик жамиятининг пресслаш цехида қовурғали барабани созлаётган пайтда хавфсизлик қоидаларига етарли амал қилмагани боис чап қўли бармоқлари шестерналар орасида қолиб жароҳатланади.

Бундай нохуш ҳодисалар ўтган йили вилоятда 24 марта содир этилган текширишларда аниқланди. Уларнинг 16 тасида оғир тан жароҳати қайд қилинган ҳолда 8 таси муҳайи ҳодиса — ўлим билан тугагани кишини қаттиқ изтиробга солади.

Ҳўш, юқоридаги бахтсиз ҳодисалар рўй бермаслиги мумкинми? Гап шундаки, бахтсиз ҳодисалар корхона ва ташкилотларда асосан техникавий-ташкилий жиҳатларга етарли эътибор берилмаслиги, лоқайдлик оқибатида содир бўлади.

Техникавий сабаб нима? Ходимлар ишлаётган ускуна ва дастгоҳлар, машина ва механизмларнинг носозлиги, уларнинг ҳимоя қобиқлари қўйилмаганлиги, авария ҳолати пайдо бўлганда уларни автоматик тарзда тўхтатиш тизимининг ишламаслиги. Шундай ҳолатларда бахтсиз ҳодиса келиб чиқиши мумкин.

Ташкилий сабабларга эса меҳнат қонунчилиги, меҳнатни муҳофаза қилиш, хавфсизлик техникаси қоидалари ва меъёрлари, лавозим йўриқномалари ва ишларни бехатар олиб бориш бўйича талабларнинг бузилганлиги киради.

Бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш учун иш берувчилар томонидан меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича амалдаги қоида ва меъёрларга риоя этилиши устидан идоравий назоратни кучайтириш, иш жойларини меҳнат шароитлари бўйича шаҳодатлаш лозим. Меҳнат муҳофазаси ва хавфсизлик техникаси қоидалари бўйича ишчи ҳамда муҳандис-техник ходимларни ўқитиш керак. Уларнинг савиясини ошириш, меҳнат шароитлари зарарли ва хавфли ишларда, шунингдек, ўта нохуш ёки ифлосланишлар билан боғлиқ шароитларда бажариладиган ишларда ходимлар ҳимоя воситалари ҳамда махсус кийим-бош, пойабзал, ювиниш ва дезинфекциялаш воситалари, сут ёки унга тенглаштирилган бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари билан бепул таъминлаши шарт. Хавфли, зарарли ишлаб чиқаришларда ишловчиларга қўшимча имтиёزلарни бериш ғоят муҳим.

Унутмайлик, Вазирлар Маҳкамасининг «Корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларда меҳнатни муҳофаза қилиш жамғармасини ташкил этиш ва унинг маблағларидан фойдаланиш тартиби тўғрисида»ги Низоми талаби асосида иш кўриш шу куннинг муҳим вазифаларидан бири. Бу борада жойларда корхона, ташкилот, муассаса раҳбарлари (иш берувчилар) мазкур жамғармани ташкил этиш, меҳнатни муҳофаза қилиш ишларини такомиллаштириш ва ходимларнинг меҳнат шароитларини яхшилаш, зарарли ишлаб чиқаришларда ҳамда оғир ишлар билан банд бўлган ходимлар, айниқса, хотин-қизлар, ёшларга меҳнатнинг хавфсиз шарт-шароитларини яратишлари зарур. Токи ишлаб чиқаришда бахтсиз ҳодисалар ва қасб касалликларининг олдини олиш чора-тадбирларини маблағ билан таъминлашда муаммолар бўлмасин.

Бурхон ФАЁЗОВ, Бухоро вилоят меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармасининг инспекция бошлиғи

Бу ҳақда Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида гапирилган эди

Уч томонлама шартнома амалда

459 нафар битирувчи иш билан таъминланди

Халқимизда «Иссиқ жон иситмасиз бўлмайди», деган гап бор. Кўп фарзандли ўзбек оиласи ўғил-қизининг ҳеч бўлмаса биттаси тиббиёт ходими бўлсин, дея эзгу ният қилишининг боиси ҳам шундан. Чунки аҳолининг асосий қисми истикомат қиладиган қишлоқларда шифокору ҳамшираларнинг ҳурмати, мавқеи баланд. Шўрчи туманида 2004 йилда тиббиёт коллежининг фаолият бошлаши кўпгина ота-оналар, шу жумладан, ёшларни ҳам қувонтирди. Бунгача Шўрчи, Олтинсой, Қумқўрғон туманлари ёшлари тиббиёт коллежида ўқиш учун Термиз шаҳрига боришга мажбур эди.

Коллежнинг очилиши қанчалик қувончли бўлмасин, малакали кадрлар топиш борасида бироз қийинчиликларга рўбарў келинганини ҳам айтиб ўтиш жоиз. Бу ерга Шўрчи туман тиббиёт бирлашмаси тасарруфидаги шифо масканларидан тажрибали ва малакали врачлар, катта ҳамширалар ишга таклиф этилди. Умумтаълим фанлари ўқитувчилари қишлоқ мактабларидан танлов асосида қабул қилинди. Айнан шу сабаб бугун мазкур коллеж Сурхондарёдаги турдош билим даргоҳлари орасида малакали мутахассислар тайёрлаш бўйича пешқадам бўлиб турибди.

Бугунги кунда таълим муассасасида 1030 нафар ёшлар шарафли касб эгаси бўлиш учун сабоқ олишяпти. Уларга 55 нафар олий тоифали шифокору мураббий махсус ва умумтаълим фанларидан билим беришяпти. Ўқувчиларга ҳамширалик, даволаш иши, доришунослик мутахассисликлари бўйича Гулчехра Муҳаммадиева, Гуласал Раҳмонова, Хуррам Бозоров сингари малакали мутахассисларнинг билим ва тажрибалари асқотмоқда.

Илм даргоҳида ўқув ва лаборатория хоналари талаб даражасида жиҳозлангани, адабиётлар, кўргазмалар қуроллар, электрон дарсликлар ва техник воситалардан унумли фойдаланилаётгани, дарсда ноанъа-

навий усуллар кенг жорий этилаётгани туфайли ёшларнинг машғулотларга қизиқиши ортмоқда. Айнан шу сабаб ўтказилган фан олимпиадаларининг вилоят ва республика босқичида коллежнинг 9 нафар ўқувчиси биология, физика, информатика, рус ва инглиз тиллари, кимё, тарих ва ҳуқуқ фанларидан муваффақиятли иштирок этишди.

Коллежда ўқувчиларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш, қўшимча билим бериш ва хунар ўргатиш мақсадида ташкил этилган 42 та фан тўғриси ва 8 та спорт секциясидаги машғулотларда 900 нафар ўғил-қиз фаол иштирок этади.

Маънавий ва маърифий ишлар бўйича директор ўринбосари Икром Саидов ташаббуси билан ётоқхона, ахборот-ресурс маркази, маънавият хонасида фанлар ва мутахассисликка оид кўрик-танлов, учрашув, давра суҳбатлари, буюк алломалар таваллудига бағишланган адабий кеча, мушоиралар, шунингдек, гуруҳлар ўртасида билимдонлар баҳси ҳамда спорт мусобақалари, соғломлаштириш машқлари ўтказиб келинмоқда. Бу ёшлар дунёқарабини кенгайтириш билан бирга, уларнинг баркамол вояга етишида ўз таъсирини кўрсатмоқда. Бундан ташқари, туман ҳокимлиги вояга етмаганлар иши бўйича комис-

сия, туман прокуратураси, ички ишлар, ФХДё бўлимлари ҳамда маҳалла фуқаролар йиғинлари фаоллари ҳамкорлигида ўтказилаётган тадбирлар ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга муносиб ҳисса қўшяпти.

Билим даргоҳида ўғил-қизларни меҳнатсеварликка ўргатиш, ободонлаштиришга жалб этиш намунаси йўлга қўйилган. Коллеж чор-атрофидаги майдонларни бўш қолдирмаслик ниятида ҳар хил зироатлар ўстириш, мевадари дарахт, анвойи гуллар экишга етарлича эътибор берилмоқда. Айнан шу сабаб коллеж атрофини айланган киши ўзини мўъжазгина боққа кириб қолгандек ҳис этади. Минг тупдан зиёд олма, беҳи, ўрик, хурмо, гилос, шафтоли сингари мевадари, 1100 туп манзарали дарахт, 3 минг тупдан зиёд атиргул кўчатлари экилган.

Маъмурият битирувчиларни иш билан таъминлашга жиддий масала сифатида қарамоқда. Тиббиёт муассасалари ва туманлар бандликка қўмаклашиш марказлари билан ҳамкорлик ҳамда уч томонлама тузилган шерикчилик шартномаларига кўра 2009-2010 ўқув йилида тиббиёт коллежини битирган 482 нафар ўғил-қизнинг 459 нафари иш билан таъминланди, уларнинг айримлари таҳсилни давом эттириш учун

олий ўқув юртларига ўқишга қабул қилинди.

Жорий йилда ҳам коллежни 480 нафар ёшлар битиради. Шу боисдан коллеж раҳбарияти ҳозирданок Шўрчи, Олтинсой, Қумқўрғон, Жарқўрғон туманлари тиббиёт бирлашмалари билан ҳамкорликда уларни иш билан таъминлаш чора-тадбирларини кўрмоқда.

— Юртбошимизнинг 2010 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2011 йилга мўлжалланган энг муҳим устувор йўналишларга бағишланган маърузасида коллежлар ва улардаги таълим-тарбия жараёни сифатини ошириш масаласи муҳим эканлиги алоҳида таъкидланди, — дейди коллеж директори Турсунали Маматхонов. — Шунингдек, ўқитиш сифатини ошириш ҳисобига малакали ёш кадрлар тайёрлаш ва уларни иш билан таъминлашга ҳар бир бўғин раҳбарлари шахсан жавобгар эканлиги қайд этилди. Жамоамиз аъзолари билан маърузадан келиб чиқадиган вазифаларни белгилаб олдик. Эл-юрт соғлиги, хотир-жамлиги йўлида фидойилик кўрсатадиган кадрлар тайёрлаш учун бор билим, маҳорат ва тажрибамизни ишга сола-миз.

Рустам ДАВЛАТ,
«Ishonch» мухбири

«Инсонга наф келтириш — олий бахт» танловига

Фарғонада Ҳамид Гиёсовни яхши билишади. Узоқ йиллар вилоят агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси кўмитасида йўриқчи-тафтишчи вазифасида ишлаган бу инсон газета-журналларнинг жонкуяр мухбири ҳам.

Аслида ўша пайтларда ҳам ҳозиргидек касаба уюшма ходимининг вазифалари бошидан ошиб ётар, бу ерда турли низоми, йўриқнома, ҳужжатларнинг поёни йўқ, уларни ҳаётга татбиқ этишда эса турли муаммолар кўндаланг турарди. Бир куни ёш касаба уюшмаси ходимини Ёзёвон туманига юборишди. У жамоа ҳўжалигида ишловчиларга аъзолик билетларини топшириши керак эди. Суҳбатлардан бирида жамоа ҳўжалиги раиси унга қараб:

— Бир масалада бошим қотиб қолди, — деди. — Сурувни тоққа хайдаб бориш керак. Бу жуда масъулияли иш. Мана шу вазифани касаба уюшмаси раисига топширсам, кўнмаяпти. Касаба уюшмининг иши кўп эмиш... Хўш, қўл остимдаги одамга гапим ўтмаса, раис бўлиб нима қилдим?

— Иккалангиз ҳам халқ хизматидасиз. Бир-бирингизни тушуниб, ўзаро ҳурмат билан ишлашингиз керак, — дея иккаловига ҳам насиҳат қилгандек бўлдим-у, лекин масалани жойида ва қонуний ҳал эта олмадим. Шунда касаба уюшмаси ходимининг хизмати жуда мураккаб эканлигини илк маротаба тушуниб етдим...

Ҳамид Гиёсов шу воқеадан сўнг ўз устида кўп ишлай бошлади. Касаба уюшмаси ходими вазифалари, ҳуқуқшуносликка оид кўплаб қўлланмалар, китоблар ўқиди. Касбининг сир-асрорини чуқур ўрганди. Масалани жойида ва қонуний ҳал этишнинг ҳавосини олди.

Бир куни уни Бувайда туманидаги

Рахрий

«Лочин» оромгоҳида таълим-тарбия, дам олишни ташкил этиш ишларини ўрганиш учун хизмат сафарига юборишди. Бу ерда фаройиб ҳодиса устидан чиқди. Оромгоҳ... муҳрланган, у ерда молия муассасаси ходимлари тафтиш ўтказишга ётган экан.

Ҳамид ака, аввало, молия ходими хизмат гувоҳномасини кўрсатиб, ўзини таништирди. Сўнг ходимга юзланди:

— Сизнинг ҳужжатингизни ҳам кўриб қўйсам...

Ходим бирдан ўнғайсизланди. Қизариб-бўзариб:

— Менга... оғзаки буйруқ беришганди, — деди тутила-тутила.

— Бу ноқонуний-ку! Сизни юборган идорадан ҳужжат олиб келинг!

— Молия ходими шу кетганча қайтиб келмади. Аммо юқоридан телефон-бозлик бошланди. Бироқ касаба уюшмаси ходими ҳам бўш келмади. Маълум бўлишича, ўша пайтдаги район раҳбарининг буйруғи билан оромгоҳга 40 нафар бола келтирилган. Улар бу ерда

спорт мусобақасига тайёргарлик кўришган. Бироқ тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилмаган. Натижада, ноқонуний дам олиш харажатлари тўланмаган. Молия идораси эса худди шунинг учун ҳам оромгоҳни беркитиб, тафтиш ишларини бошлаб юборган. Касаба уюшма ходимининг ҳаракатлари билан бу иш ой-

динлаштирилди, қонунийлаштирилди.

Узоқ йиллар давомида Ҳамид ака ишчи-хизматчи, деҳқону чорвадорларнинг қанча-қанча аризаларини ўрганди. Қанча хато-камчиликларни қонун доирасида тўғрилади.

— Бир куни Олтиариқ туманидаги Қапчуғай қишлоғидан бир гуруҳ фуқаролар арзга келишди, — хотирлайди Ҳамид ака. — Қишлоқ аҳлининг шикоятини ўргангани бордим. Маълум бўлишича, ичимлик суви чиқариш учун қовланган қудуқдан сув чиқмас экан. «Бир неча йил олдин қудуқ қовлана бошланганда жуда қувонган эдик, — дейишди аризалчилар. — Бизнинг қишлоқда ҳам тоза ичимлик суви бўлади деб ўйловдик. Бироқ ишлар ўлда-жўлда қолиб кетди. Қудуқдан бир томчи ҳам сув чиқмади. Ҳали ҳам ариқ сувини тиндириб ичяпмиз».

Шароитни кўриб, тўғриси, жаҳлим чиқди. Кексалар, касалванд кишилар, ёш болаларнинг саломатлигини хавф остига қўйиш билан баробар-ку бу иш! Қоп-

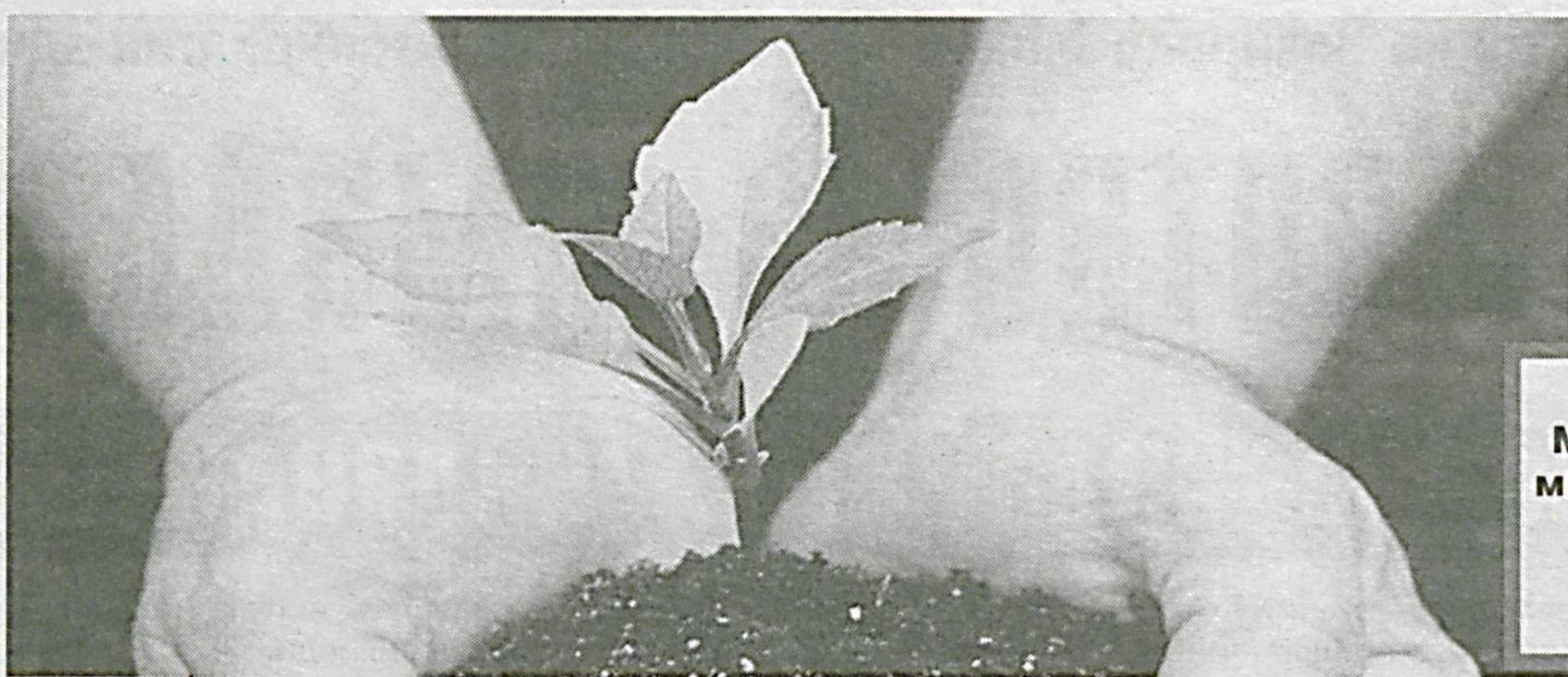
чуғайликлар давлатнинг қанча маблағини ҳавога совуриб, ишларни ярмида ташлаб қўйган раҳбарлардан шикоят қилмаган жойлари қолмабди. Бироқ ҳамманинг парвойи фалак. Раҳбарларнинг қабулига кирдим, қишлоқдаги шароитни тушунирдим. «Ҳаракат қилдик, — дейишди улар. — Салкам 30 миллион сўм сарфладик, бироқ қовланган жойдан сув чиқмади. Қапчуғайликларнинг омади йўқ экан». «Мутахассисларингиз ер ости сувлари йўналишини ҳисобга олишлари, аниқ ҳисоб-китоблар асосидагина иш юритишлари лозим эди-ку. Шунча маблағнинг ҳавога соврулишига ким айбдор?» — дея эътироз билдирдим.

Йигирма кунда малакали мутахассисларнинг қайта ҳисоб-китоблари асосида қудуқ бошқа жойга қўчирилди. Эски жойидан бор-йўғи йигирма метр наридан сув фаввора бўлиб отилиб чиқди! Қудуқнинг очилиш маросимига мени ҳам таклиф қилишди.

— Нафақага чиққанамга ҳам анча бўлди, — дейди Ҳамид ака. — Бироқ тез-тез касаба уюшмалари вилоят кенгашига келиб тураман. Бу ердагилар билан суҳбатлашиб, кўнглимни ёзиб кетаман. Бизда фахрийларга эътибор кучли. Матбуотга қизиқишимни нафақада тўлиқ рўёбга чиқаряпман. Республика, вилоят нашрларида қатнашиб турибман. Жамоатчи мухбир сифатида шикоят ва аризалар билан ишлашимга ҳам тўғри келади. Касаба уюшмаларида орттирган тажрибам қўл келяпти.

Тиниб-тинчимас устоз ҳамон чарчаш нималигини билмайди. 70 ёшида ҳам эзгулик маёғини баланд кўтариб, атрофидагиларга яхшилиқ улушайтган шундай фахрийларимиз сафи кенгаверсин.

Улуғбек ИБОДИНОВ,
«Ishonch» мухбири

Бир ўлкаки,

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерациясининг Мустақиллигимизнинг 20 йиллигига ҳар бир юртдошимиз 20 тупдан кўчат экиши тўғрисидаги ташаббуси кенг қулоқ ёймоқда. Бугун юртимизнинг ҳар бир гўшаси — қишлоқларда, маҳаллаларда ана шу хайрли жараён давом этмоқда.

Заминимизни боғларга буркайдик!

Боғ ва тоқзорлар барпо этиш, мевали, манзарали дарахтлар, сабзавот, полиз экинларини экиш борасида фермер хўжаликлари, давлат ва нодавлат ташкилотлари ҳамда аҳоли томонидан амалга оширилаётган ишларни мувофиқлаштириб бориш учун вилоят касба уюшма ташкилотлари Бирлашмаси ҳамда Андижон, Хонобод шаҳарлари, барча туманларда штаблар ташкил этилиб, унга фаол раислар, малакали мутахассислар жалб этилди.

Эътиборли жиҳати, жойларда амалга оширилаётган ишларнинг кунлик мониторинги олиб борилмоқда.

2010 йилнинг ноябр-декабр ойларида ҳамда 2011 йилнинг ўтган даврида 1 млн. 141 минг 200 туп мевали, 2 млн. 45 минг 800 туп манзарали дарахт ниҳоллари ўтказилди.

Вилоятдаги 254 минг 978 та хонадон томонидан 4 млн. 211 минг 300 туп мевали ва манзарали

кўчат ўтказилиб, улар орасидаги мавжуд 408,6 га. майдонга оралик экинлари экилди (асосан, буғдой, пийёз). Бунинг учун 9984,1 млн. сўм маблағ сарфланди.

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси кенгаши томонидан тайёрланган «Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси V Қурултойи делегатларининг Мурожаати» баннер шаклида барча штабларга етказилди.

Шунингдек, вилоят Бирлашма-

си ҳамда қуйи бўғин касба уюшмалари ташкилотлари томонидан ҳам тарғибот-ташвиқот йўналишидаги буклетлар тайёрланиб, ҳудудларда тегишли ишлар олиб борилмоқда.

Қодиржон РИЗАЕВ,
Андижон вилоят касба уюшма ташкилотлари Бирлашмаси маданий-маърифий ва спорт ишлари бўлими мудири

Ибрат

Балиқчи туманидаги 43-умумтаълим мактаби жамоаси «Мустақилликнинг 20 йиллигига 20 туп дарахт — менинг туҳфам» умумхалқ ҳаракатига уюшқоқлик билан қўшилди. Ўқитувчи ва ўқувчиларнинг иштирокида ҳашар йўли билан кўчат экиш тадбири бўлиб ўтди.

Бу ҳақда мактаб директори Одинахон Назарова шундай дейди:

— Муассасамизда 52 нафар муаллим ўқувчиларга сабоқ беради. Улар ўз шоғирдларига ибрат кўрсатиб, 96 сотих ерга 1 100 туп бодом, олма, шафтоли, ёнғоқ, гилос каби мевали, арча, каштан, япон сафораси каби манзарали дарахт ниҳоллари ўтказдилар.

М.ЭШМАТОВ

Кўчат ўзимиздан

Избоскан туманининг «Эркин» қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидаги «Гулистон» маҳалласида ҳам кўкаламзорлаштириш борасида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Эътиборли жиҳати, бу ердаги деярли ҳар бир оила кўчатчилик билан шуғулланади. Шунинг учун ҳам оилалар даромади ортиб, турмуши тобора яхшиланмоқда. Маҳалладаги 30-умумтаълим мактаби ҳудудида ҳам баҳорда экиш учун турли кўчатлар парвариш қилиняпти.

Шавкатхон МЎМИНОВА,
Избоскан туман «Эркин» МФЙ раиси

Суратларда:
«Гулистон» маҳалласида истиқомат қилувчи Йўлдошвой ота Абдуллаев набираси билан бирга кўчат ўтказмоқда.
Абдусаттор Хайридинов кўчатларга шакл бермоқда.
30-умумтаълим мактаби боғбони Шухратжон Сайдуллаев ва ўқувчилар кўчат парвариши билан банд.

Рўзғоримиз баракаси

Кўлида кўчат тутган одамни кўрсанг, беихтиёр кўнглинг яшнаб кетади. Эртанги кўркам боғ, сархил мевалардан нишона — бу.

Маҳалламизда 2880 киши истиқомат қилади. Мустақилликнинг 20 йиллиги муносабати билан бошланган ташаббус ҳеч кимни бефарқ қолдирмади. Аввало, ҳудудимиздаги 2530 нафар меҳнатга лаёқатли фуқаронинг ҳисобини, имкониятларини чамалаб чиқдик. Энди бу рақамни 20 га кўпайтиринг. Айни пайтда ҳовлиларда жами 23 гектар томорқа мавжуд. Бино-иншоотлар, йўл ва кўчалардан ортиб, яна 20 гектарга яқин жой аниқланди. Мана шу ерга бемалол мевали, манзарали ҳамда қурилишбоп кўчатлар ўтказсак бўлар экан.

Ҳозир 10 тупдан ортиқ мевали дарахтга эга бўлган, ҳар йили баракали ҳосил олаётган 484 та хонадон бор. Маҳалламиздаги мактабнинг 20 сотих майдонидан 387 нафар ўқувчи ҳамда 24 ўқитувчи-ю ходимни самарали фойдаланишга даъват этяпмиз. ММТП, гузар, иккита савдо шохобчаси атрофидаги кўчат ўтказса бўладиган жойларнинг ҳам ҳисобини олдик. Маҳалламизда ака-ука Абдуҳалим ва Абдужалил Қодировлар Кўқон гилос, Дилшодбек Комилов хурмо, Солижон Ўрмонов ва Рўзбой Иброҳимов узум парваришлаб, кўни-кўшинининг кўнглини олиш билан бир қаторда, бозорга маҳсулот етказиб беришнинг ҳам уйдасидан чиқяпти. Уларнинг тажрибасини оммалаштиришимиз керак. Эндиликда тумандаги ўсимликларни химоя қилиш ҳамда кимё идоралари мутахассислари билан бамаслаҳат шохобча ташкил қилиш чораларини кўряпмиз.

Зокиржон КЕНЖАЕВ,
Олтинкўл тумани Охунбобоев қишлоғидаги «Қайрма» маҳалла фуқаролар йиғини раиси

Мамлакатимиз ёшларининг ҳар томонлама баркамол ва етук кадрлар бўлиб вояга етиши, жамиятда ўз ўрнини топишида касб-хунар коллежлари муҳим аҳамият касб этади. Бугун қайси туман ёки хўжаликка борманг, жамоли кўзни қувнатадиган замонавий коллежларни кўриб, дилингиз яйрайди.

Чироқчи туманидаги Кўқдала ижтимоий-иқтисодий ва педагогика касб-хунар коллежи шулар жумласидандир. Кўқдала ҳудуди асосан лалми ерлардан иборат бўлиб, сўнгги йилларда аҳоли плёнка остида тарвуз етиштириб, республика бозорларини ширин полиз маҳсулоти билан таъминлаб келмоқда.

Лалмининг коллежга нима дахли бор, деган ўринли савол туғилиши табиий. Бугун коллежга қадам қўйсангиз, яйдоқ чўлни эслатадиган лалми ерларни эмас, балки обод гўшани кўрасиз. Ёзда келсангиз, ҳосилини кўтара олмай турган зардоллар кўзингизни қувнатади.

Кўкдалада

Умумий майдони 9 гектар бўлган таълим масканининг 4,1 гектарида ўқув ва ёрдамчи бинолар жойлашган. Қолган беш гектар майдон ободонлаштирилган бўлиб, улкан боғ ҳайратингизни оширади.

қишларида шивирлар баҳор

Кўклам куйчиси Ҳамид Олимжоннинг «Деразамнинг олдида бир туп ўрик оппоқ бўлиб гуллади» сатрлари билан бошланадиган кўшиқни ҳар гал эшитганимда, шоир нега айнан ўрик гулининг таърифини келтиргани ҳақида ўйлаб қоламан. Бу бежиз эмас. Қадимдан ўзбек хонадонларида ўрик дарахтини ўстириш, кўча, хиёбон ва боғларда ўрикзор барпо этиш русум бўлган. Қаҳатчилик ҳамда уруш йилларида кўпчилик ўрик туршаги сабаб қишдан омон чиққан экан.

ялтироқ, қип-қизил қуруқ меваларнинг мазаси жануб офтобида қурилган ўрикларни кига асло ўхшамайди.

Термизнинг туршаклари «ялтираб» турмаса-да, тўрт-

Сурхондарёда ўрикзор кўпаяди

— Ўрикнинг яна бир афзаллиги шундаки, айна гуллаган даврида атрофда асалари парваришланса, ниҳоятда сифатли асал олиш мумкин. Бир гектар ўрикзордан 40 килограммгача аъло навли асал олиб, бунга амин бўлдим, — дейди қумқўрғонлик Абрай бобо Сахонов.

ХАЛИЛ ОТАНИНГ БОҒИ

Воҳада ўрикнинг хилма-хил навлари бор. Айниқса, «Кўрсодиқ», «Мирсанжали», «Аҳрори», «Исфарақ», «Хурмойи», «Заря Востока», «Субҳони» навларидан юқори ҳосил олиш мумкин. Тўғри, Сурхондарёда ўрикзорларни жуда кўп деб бўлмайди. Бироқ хонадонларда ўрик кўп экилади. Айниқса, Термиз туманида яшовчи аҳоли хонадонларининг қайси бирига кирманг, камида икки ёки уч туп ўрикка кўзингиз тушади. Туманнинг «Дўстлик» фермерлар уюшмаси таркибидаги «Саловат» қишлоғида яшовчилар ҳар йили Термиз шаҳри ва вилоят аҳолисини сархил мева билан таъминлайди. Айрим оилалар бу иш ортидан миллион-миллион сўмлик даромад қилади. Кекса боғбон Халил ота Умбаров томорқасининг асосий қисмида ўрик ўстиради. Бир неча йиллик дарахтлари бор боғбоннинг мевалари пешма-пеш пишади. Қисқаси, апрел охиридан июлгача Халил ота одамларга ўрик улашади. Хосиятли

дарахт парваришлаган боғбон бобо ҳар мавсум 1-1,5 млн. сўм даромад топмоқда. Бундан ташқари, у етилиб пишган меванинг бир қисmini қуришиб, туршак тайёрлайди.

— Ўрик — жаннат меваси, — дейди Халил ота. — Пишган пайтда тўйиб-тўйиб есангиз, танангиз яйрайди. Қувватингизга қувват қўшилади. Ўрик мураббоси, шарбати юракни тетиклаштиради, ични юмшатади, бадандаги сафрони кетказади. Айниқса, туршагини истеъмол қилсангиз ёки иссиқ сувга ивитиб қўйиб, шарбатини симирсангиз, кун бўйи тетик бўлиб юрасиз, дармонингизга дармон қўшилади.

Оқ ўрикни довучалигидан болалар ва катталар севиб истеъмол қилишади. Тиббиёт билимдонлари довучани, айниқса, ёш болаларга тавсия этади. Чунки у болалар организмнинг ривожланиши учун ўта муҳим, ҳар хил витаминларга бой.

Халил отадан бузуруки ўрик нави, унинг хислатлари ҳақида сўрадим.

— Бузуруки ўрик — дастурхон кўрки. Бу нав фақат бизнинг қишлоғимизда ўсади. Меваси бошқа ўрик навларига қараганда кечроқ пишади, лекин етилганда нақд асалга айланади. Тўрт-беш донасигаёқ тўйиб қоласиз. Ҳосили бошқа дарахтларникига нисбатан камроқ бўлса-да, тош босади. Айтишларича, бундан бир неча йил

илгари Бузурукўжа деган киши бу ўрикнинг ниҳолини Афғонистондан келтирган ва томорқасида парваришлаб, пайванд қилиб, кўчатини кўпайтирган. Шу-шу бу ўрик нави маҳаллий аҳоли ўртасида «Бузуруки» номи билан машҳур.

«ИШҚОРЛИ» ТУРШАКЛАР

Кейинги йилларда экологик вазиятнинг кескин ўзгариши, айниқса, Тожикистон алюминий заводи ва бошқа корхоналардан чиқаётган захарли чиқиндилар таъсиридан Узун, Сарисий, Денов, Олтинсой ва Шўрчи туманлари ҳудудида ўрик яхши ҳосил бермаяпти. На-тижада, воҳанинг шимолий туманларидаги бозорларда пишиқчилик даврида ўрикнинг нархи кескин кўтарилади. Юқорида номи зикр этилган туманларнинг тоғли ҳудудида, Шеробод, Бойсун туманлари қир-адирларида яккам-дуккам жойда ўстири-лаётган ўрикларни ҳисобга олмаганда, негадир Сурхондарёда ўрикзорлар барпо этиш ва кўпайтиришга етар-лича эътибор берилмаяпти.

Айтиш жоизки, кейинги пайтларда Термиз ва Денов шаҳарлари бозорларида ўрик қоқи анча кўпайди. Бу неъматлар вилоят бозорларига асосан Самарқанд вилоятининг Ургут туманидан келтирилмоқда. Бировнинг молини камситиш ноўрин бўлар, аммо харидорни ўзига тез жалб этадиган

беш донасини косага солиб, устидан қайноқ сув қўйсангиз бас, тўрт-беш соатда дармонингизга-дармон, белингизга қувват беради. Негаки, унга ишқор ишлатилмайди, офтобда табиий ҳолда қурилади.

Юртимизда, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси V қурултойи делегатларининг Мустақилликнинг 20 йиллигига ҳар бир фуқаро 20 тупдан мевали ва манзарали дарахт кўчати экиб, парваришлаши ҳақидаги ташаббуси кенг қулоч ёймоқда. Бу борада вилоятимизда ҳам хайрли ишлар амалга оширилмоқда. Кенг кўламли ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, боғ яратиш ишлари бошлаб юборилган. Мақсадимиз, бошқа мевали дарахтлар қатори ҳар бир хонадон соҳиби 4-5 тупдан ўрик кўчатини ҳам экса, Сурхондарёда ҳам ўрик ва ўрикзорлар ҳозиргидан анча кўпаярми-ди? Воҳанинг шимолий туманларида эҳтимол ўрик кўкартириб, мўл ҳосил олиб бўлмас. Лекин Қумқўрғондан Бойсунга қадар, яъни воҳанинг 65-70 фоиздан ортиқ ҳудудида ўрикзорлар барпо этилса, шубҳасиз, бу шифобахш неъмат элимиз дастурхонини янада обод қилади.

Д. РУСТАМОВ

Шаҳрихон туманидаги «Баҳор» фермер хўжалигида помидор ва бодринг кўчатлари етиштириш йўлга қўйилган. Бунга қўшимча равишда фермер хўжалиги бу йил 60 тонна сархил маҳсулотни эл дастурхонига тортиқ қилишга бел боғлаган.

Суратда: Хусниддин Султонов помидор қатор ораларини суғораётир.

Бахрамандлик

Сабзавот маҳсулотларини етиштиришда булунғурлик дехқонларга етадигани топилмаса керак.

Тумандаги Қирқшода қишлоғида пиёз, сабзи ва саримсоқ етиштириш бўйича семинар ташкил этилиб, уста дехқонлар тажрибаси оммалаштирилди.

Булунғур агросервис колледжиде эса янги мевали боғ яратиш ва унинг қатор ораларига плёнка остида картошка экиш, парваришлаш бўйича тўпланган тажриба намоиши бўлиб ўтди.

Нарзулла ФОЗИЛОВ, Таълим ва фан ходимлари Булунғур тумани бирлашган касаба уюшма қўмитаси раиси

шундай колледж бор

Таъкидлаш жоизки, таълим муассасида 36 минг туп мевали ва манзарали дарахт парвариш қилинмоқда. Ярим гектар майдонни эгаллаган атиргуллар атрофга фусун бағишлайди.

Ўқувчилар турар-жойида 140 нафар қиз истиқомат қилади. Колледж маъмурияти улар учун тўрт бош болали сигир сотиб олишган. Қизлар сигирларни парваришлашади, сутини соғиб, ўзлари истеъмол қилишади.

Ўқув жараёни замонавий компьютер синфлари ва давлат таълим стандартлари асосида жиҳозланган ўқув лаборатория, физика, кимё, спорт ва тренажёр залларида олиб борилади. Тўртта кафедрада 61 нафар педагог ҳодим 1000 нафарга яқин толиби илмга сабоқ бермоқда. Раҳбарнинг талабчанлиги туфайли ўқитувчилар ҳам ўз устидан тинимсиз ишлайди.

Кадрлар масаласида Ўзбекистон

Миллий ҳамда Қарши Давлат университетлари билан шартнома тузилган бўлиб, керакли мутахассислар ишга жалб қилинади.

Ахборот-ресурс марказида 42 минг нусхадан ортиқ ўқув қўлланмалари, бадий адабиёт ва электрон дарсликлар мавжуд.

Марказ пештоқиға ёзилган «Келиб кетма, билиб кет» шиори ҳам гўё ёшларни изланишга ундаётгандек.

Дарсларнинг сифатли ўтилиши ўқувчилар давоматиға ижобий таъсир кўрсатмоқда. Шу боисдан ёшлар фанлар олимпиадаларида фаол қатнашади. Январ ойида ўтган фанлар олимпиадасининг туман босқичида колледжнинг 11 нафар ўқувчиси вилоятда қатнашиш имкониятини қўлга киритди.

Колледжда ўқувчиларни миллий қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялашга, аждодлар қолдирган бой маънавий ме-

росни ўргатишга катта эътибор бериллади. Тез-тез таниқли ижодкорлар билан учрашув уюштирилиб, турли адабий-бадий кечалар ташкил этилади. Тадбирлар чоғида колледжнинг «Чироқчи ёшлари» бадий дастаси ижросидаги мусиқий чиқишлар дилларга завқ бағишлайди.

Модомики, колледж ҳақида сўз юритар эканмиз, битирувчиларга бўлган эътиборга алоҳида тўхталиш зарур. Зеро, ёшларни иш билан таъминлаш долзарб масалалардан биридир.

— Дарҳақиқат, ўтган ўқув йилида колледжнинг 202 нафар битирувчиси ўзлари келгусида ишлайдиган таълим муассасаси ва корхоналарга амалиёт ўташ учун жўнатилди. 24 нафар битирувчи турли олий ўқув юртларига ўқишга кирди, 168 нафари иш билан таъминланди, — дейди колледж директори Мўминхон Азимов. — Ўқув йили бошида ота-

оналар, ташкилот ва корхона раҳбарларини жалб этган ҳолда битирувчиларни ишга жойлаштириш бўйича суҳбатлашиб оламиз ва мазкур масала атрофида ҳал қилинади. Бундан ташқари, тажрибали ўқитувчиларни тақлиф қилиб, репититорлик машғулотларини йўлга қўйганмиз. Шу йўл билан ўқувчилар олий ўқув юртларига кириш учун ўз билимларини мустаҳкамлаб боришади.

Колледж ҳовлисиға чиқар эканмиз, юзлаб йигит-қизларни қизгин иш жараёнида учратдик. Кимдир ер чопаетган бўлса, бошқаси дарахтлар тагини юмшатган, яна бири кўчат экиш учун тараддуд кўраётти.

— Ҳар бир гуруҳнинг ўз участкаси бор, ўқувчилар дарс тугаши билан ободонлаштириш ишларига шўнғиб кетишади. Колледжимиз боғи ҳам навқирон ёшларимиз каби кундан-кунга забардаст ва кўркам бўлиб борапти, — деди мамнуният билан ушбу ҳолатга изох берар экан Мўминхон ака.

Мазкур таълим даргоҳидаги яхши ишларга, янгиликларга ҳавас қилиб, ижобий сифатлари бошқа муассасаларга намуна бўлишини истадик.

Акмал АБДИЕВ, «Ishonch» мухбири

Янги тахрирдаги Солиқ кодекси амалга киритилгач, камерал назоратнинг ҳам ҳуқуқий асослари белгиланиб, амалда қўлланила бошлади. Солиқ кодексининг 70-моддасига асосан, камерал назорат солиқ тўловчи тақдим этган молиявий ва солиқ ҳисоботини, шунингдек, солиқ тўловчининг фаолияти тўғрисида давлат солиқ хизмати органидаги мавжуд бошқа ҳужжатларни ўрганади ҳамда таҳлил этади. Камерал назорат солиқ тўловчининг ҳузурига бормасдан давлат солиқ хизмати органи жойлашган ерда амалга оширилади.

Агар давлат солиқ хизмати органи томонидан камерал назорат жараёнида солиқ ҳисоботини тўлдиришда хатоликларга йўл қўйилган ёки тақдим этилган солиқ ҳисоботидаги ва давлат солиқ хизмати органларидаги маълумотлар ўртасида тафовутлар борлиги аниқланса, бу ҳақда солиқ тўловчига ёзма тарзда хабар қилинади.

Солиқ тўловчи аниқлаштирилган ҳисоботни тақдим этиш учун назарда тутилган тартибда тегишли солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича тузатилган ҳисоботини ёхуд аниқланган тафовутларнинг асосини талабнома олинган кундан эътиборан ўн кун муддатда тақдим этиши шарт.

Камерал назорат

Камерал назоратнинг ҳаққоний ўтказилишини таъминлаш мақсадида «Давлат солиқ хизмати органларида солиқ тўловчи юридик ва жисмоний шахслар фаолиятини камерал назоратдан ўтказиш» Тартиби ишлаб чиқилиб, Давлат солиқ қўмитасининг 2010 йил 9 февралдаги 30-сонли буйруғи билан тасдиқланди.

Камерал назорати ички ва ташқи маълумотларга асосланган ҳолда амалга оширилади. Бунда ички маълумотларга солиқ тўловчи тақдим этган молиявий ва солиқ ҳисоботларидаги маълумотлар асос бўлса, ташқи маълумотларга солиқ тўловчиларнинг мажбуриятлари юзага келганлиги тўғрисида ахборот тақдим этиладиган органлар ҳамда ташкилотлар томонидан берилган маълумотлар асосдир.

Солиқ кодексининг 84-моддасига асосан, Давлат солиқ қўмитаси солиқ тўловчиларнинг мажбуриятлари юзага келганлиги тўғрисида ахборот тақдим этувчи орган ва ташкилотлар билан битимлар тузиб, маълумотларнинг белгиланган муддатларда олинишини таъминлайди.

Бундан ташқари, Давлат божхона қўмитасининг ташқи савдо операциялари ягона электрон ахборот тизимидаги («On Line» режимида) экспорт ва импорт операциялари ҳақидаги маълумотлардан фойдаланиш йўлга қўйилди.

Камерал назорат молиявий жарима қўлламайди. Солиқ тўловчилар йўл қўйган хатоларни аниқлайди ва уларга атрофлича тушунча беради. Бу эса келгусида жиддий хатоларга йўл қўйилишининг олдини олади. Шундан келиб чиқиб, ҳўжалик юритувчи субъектлар тақдим этган молиявий ва солиқ ҳисоботларини камерал назоратдан ўтказиш қўламага ҳамда сифатига жиддий эътибор қаратиляпти.

Жумладан, жорий йилнинг январ ойида ўтказилган камерал назорат жараёнида солиқ тўловчилар томонидан асосан 12 турда хатоликка йўл қўйилганлиги аниқланди ва улар юзасидан талабномалар киритилди. Таҳлиллар натижасида хатоларнинг 26 фоизда даромадларни нотўғри аниқлаш, қўшилган қиймат солиғи тўловчиси бўлмаса-да, ҳисоб-варақ фактураларда қўшилган қиймат солиғини кўрсатиш, 25 фоизда арифметик хатолар, 18 фоизда солиқ солиш базаси билан боғлиқ объектларни, 7 фоизда ягона ижтимоий тўловнинг базавий миқдорини аниқлаш, 6,7 фоизда солиқ ставкаларини ҳамда имтиёزلарни нотўғри қўллаш ҳоллари қайд этилди. Хусусан, ушбу камчиликларни бартараф этиш юзасидан Солиқ кодексининг 70-моддасига асосан солиқ тўловчиларга нисбатан чора-тадбирлар кўрилди.

Шунингдек, соҳа фаоллари солиқ тўловчилар билан ўтказётган ўқув-семинарлар ҳам жуда фойдали бўляпти.

Амалиётдан келиб чиқадиган бўлсак, камерал назорат солиққа оид қонунлар бузилишининг олдини олади, бу билан молиявий жарималарни тўламаслик ҳисобига сезиларли даражада айланма маблағларни сақлаб қолувчи омил ҳисобланади ва аниқланган камчиликларни ўз вақтида тузатиш имконини беради.

Солиқ кодексининг 45-моддасида солиқ тўловчилар солиқ ҳисоботини ўз хоҳишларига кўра, шахсан олиб бориб беришлари, почта орқали буюртма хат ёки телекоммуникация каналлари орқали электрон ҳужжат тарзида тақдим этишлари белгиланган. Бу Адлия вазирлигида 2008 йил 3 январда рўйхатга олинган «Молиявий ҳисоботлар ва солиқ ҳисоб-китоблари алмаштириладиган магнит (электрон, оптик) манбаларда ёки алоқани телекоммуникация каналлари воситасида тақдим этишнинг тартиби тўғрисида»ги вақтинчалик низом асосида амалга оширилади.

М.ЗАЙНИДДИНОВ,
Тошкент шаҳар ДСБнинг «Камерал назорати» бошқармаси бошлиғи

Тиббий хизмат бепулми?

Савол: Ўн уч ёшли фарзандим тери-тано-сил касалликлар шифохонасига тушиб қолди. Биздан кўрпа-тўшак, дори-дармон, шприц, ётоқ ўрин учун пул талаб қилишди. Шу тўғрими?

бирлашмаларининг муассасалари кўрсатадиган бирламчи тиббий-санитария ёрдами тиббий хизмат кўрсатишининг асосий, қулай ва бепул тури бўлиб, қуйидагиларни ўз ичига олади:

энг кўп тарқалган касалликлар, шикастланиш, заҳарланиш ва шошилинч ёрдам талаб этиладиган бошқа ҳолатларни даволашни; санитария-гигиенага доир ва эпидемияга қарши чора-тадбирлар, асосий назоратдаги юқумли касалликларнинг тиббий профилактикасини ўтказишни; оилани, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш тадбирларини, турар жойларда фуқароларга тиббий-санитария ёрдами кўрсатиш билан боғлиқ бошқа чора-тадбирлар кўришни.

Ушбу қонуннинг 33-моддаси асосида, атрофдагилар учун хавфли бўлган касалликларга чалинган фуқаро-

ларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш давлат соғлиқни сақлаш тизимининг ана шундай мақсадга мўлжалланган муассасаларида бепул амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикасининг «Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги қонунининг 22-моддасига асосан, ҳар бир бола соғлиғини сақлаш ҳуқуқига эга бўлиб, Давлат болаларга қонун ҳужжатларига мувофиқ ҳажмда бепул тиббий ёрдамни кафолатлайди.

Боланинг соғлиғини сақлаш ҳуқуқи давлат томонидан қуйидаги йўллар билан таъминланади:

малакали тиббий хизмат кўрсатилишини ташкил қилиш;

боланинг, унинг ота-онасининг саломатлигини назорат қилиш ва болалар касалликлари профилактикаси;

болалар ва ўсмирларни даволаш-профилактика муассасаларида диспансер кузатувини олиб бориш ҳамда даволаш.

У.АБДУРАХМОНОВ,
Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши бош ҳуқуқшуноси

Ҳамкорлик

Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 1 ноябрда қабул қилинган «Электр энергиясидан фойдаланганлик учун ҳисоб-китоб қилиш механизмининг тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорида таъкидланганидек, тўловларни ўз вақтида амалга ошириш, энг аввало, давлат хазинасини, шунингдек, аҳоли фаровонлигини таъминлашга хизмат қилади.

Мазкур ҳужжатда белгиланган чора-тадбирларни ҳаётга татбиқ этиш борасида давлат солиқ инспекциялари зиммасига масъулиятли вазифалар юклатилган. Масалан, Миробод туман ДСИ ходимлари томонидан ўтказилган тадбирлар натижасида 2011 йил 1 январ ҳолатига 122 та юридик шахснинг муддатга ўтган дебиторлик қарздорлиги 156,6 млн. сўмни ташкил қилди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 9,1 млн. сўмга кам демакдир.

ДСИ томонидан қарзларни мол-мулк ҳисобидан ундириш юзасидан Тошкент шаҳар ҳўжалик судига ариза киритилгунга қадар 22,7 млн. сўмлик қарз ихтиёрий равишда тўланди. 6 та юридик шахснинг 5 млн. 319 минг сўм қарзини эса мол-мулки ҳисобидан ундириш бўйича судга ариза киритилди.

2010 йил давомида 83 та юридик шахсдан 40 таси «Тошкент шаҳар ЭТК» ОАЖ билан электр энергиясидан фойдаланиш учун шартнома тузган. Ўтказилган текширувлар натижасида 40 юридик шахсдан 15 тасида, жами 65 ҳолатда 514,4 млн. сўмлик қонунбузилиш ҳолати аниқланди. Бундан ташқари, ўтказилган 8 та қисқа муддатли текширувда 26 та ҳолатда 253,4 млн. сўмлик қонунбузилиш аниқланиб, текширув ҳужжатлари ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга тақдим этилди.

Ўтган йилда «Тошкент шаҳар ЭТК» дебитор корхоналарининг 379 тасига 3785,5 млн. сўмлик инкасса талабномалари қўйилиб, йил давомида инкасса қўйилган дебиторларнинг 280 тасидан 1245,4 млн. сўм ундирилди.

Энг асосийси, инспекция билан электр тармоқлари корхонаси ўртасидаги ҳамкорлик яхши самара бераёпти.

Азиз ЭШПҲЛАТОВ,
Миробод туман ДСИ шўъба бошлиғи

Вазирлар Маҳкамасининг «Давлат даромадига ўтказиладиган мол-мулкни олиб қўйиш, сотиш ёки йўқ қилиб ташлаш тартибини тақомиллаштириш тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида Олмazor туман солиқ инспекцияси томонидан тегишли чора-тадбирлар олиб борилмоқда.

Қарор ижроси амалда

Жорий йилнинг 10 феврал ҳолатига кўра, ҳисобот даврида келиб тушган ижро ҳужжатлари бўйича мол-мулклар қиймати 313 млн. 493 минг сўмни ташкил қилса, шундан 13 млн. 746 минг сўмлиги ҳужжатларга асосан йўқ қилинган. Истеъмомлга, фойдаланишга ёки қайта ишлашга яроқсиз товарлар тегишли экспертиза томонидан хулоса чиқарилган тақдирда уни олиб қўйган ваколатли органнинг мансабдор шахси, суд ижрочиси, санитария-эпидемиология станцияси ва Давлат табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси вакиллари, ҳолис гувоҳлар иштирокида тегишли талабларга кўра йўқ қилинади.

Савдо дўконлари орқали сотилган мол-мулк қиймати 91 млн. 191 минг сўмга тенг. Шуни назарда тутиш лозимки, мол-мулкни сотишдан тушган маблағларнинг давлат даромадига тўлиқ ва ўз вақтида тушишини назорат қилиш, шунингдек, давлат органларига текин берилган мол-мулкни ҳисобга олиш солиқ органлари томонидан амалга оширилади.

Акбар РИЗАЕВ,
Олмazor туман ДСИ шўъба бошлиғи

САЛОМИНГ ҚАНИ, БОЛАМ?

Жамоат жойида ҳар хил одамга дуч келасиз. Дилкаш одамни кўрганингизда, қалбингизда эзгу ҳислар тўлиб тошади. Аксинча, қовоғи солиқ, товламачи, фирромларни учратганда, дилингиз оғрийди, ўйга толасиз...

Тақдир тақозоси билан Нью-Йорк шаҳрида, ўғлимникида яшаш насиб этди. Нью-Йорк — дунёнинг пойтахти, деганларича бор экан. Кўчага чиқсангиз, барча миллат вакиллари кўрасиз. Одамларни кузатиб билдимки, кулиб турган юз — оқми, қорами, кўзингизга жуда чиройли кўринаркан. Буни ёшларга ўргатиш керак, деган фикр билан кўлимга қалам олдим.

Бу шаҳарда яшаб қора танлиларга муҳаббатим ортди. Улар бошқа миллатларга нисбатан ҳам илтифотлироқ, маданиятлироқ кўринди кўзимга. Биз яшаб турган уйдаги 72 та хонадоннинг ўзида 30 дан ортиқ миллат вакили яшайди. Кўпинча қариялар билан гаплашиб ўтираман.

Шундай кунларнинг бирида бир ўзбек йигити ўтирганларга совуқ назар ташлаб, индамай уйига кириб кетди. Бу ҳол икки-уч марта такрорлангач, уни тўхтатдим:

Мулоҳаза

- Ўзбекмисан?
- Ҳа.
- Ёшинг нечада?
- Йигирма олтида.
- Саломинг қани, болам?

Йигитнинг юзлари қизарди, ерга тикилди:

— Бу ерда ҳеч кимни танимаганим учун...

— Ахир сен Амир Темур авлодисан, буюк миллат вакилисан. Бу қилинг билан халқимизни шарманда қиляпсан-ку!

Йигит астойдил хижолат тортиди:

— Кечирасиз, амаки, нодонлик қилибман. Энди доим салом бериб ўтаман.

— Шундай бўлсин, бошқаларга ўхшаб «Привет», «Хелло» дема, ўзбекчасига қилиб, қўлингни кўксингга қўйиб «Ассалому алайкум» дегин. Бошқалар ўзбекларнинг ажойиб лутфи борлигини билсин. Сўзларимни оғир олма, маданиятимиз юксаклигини бошқа миллатларга билдирайлик.

Йигит билан суҳбатимиз чоғида ўнлаб миллат вакиллари ўз тилида салом бериб ўтарди. Мен йигитга:

— Кўряпсанми, ҳамма саломлашиб ўтпти, биргина сенинг саломинг йўқ эди. Хотинингга ҳам тайинла, саломлашиб ўтсин ва саломи билан бирга табассуми ҳам бўлсин.

— Сабоғингизни тушундим, сизга раҳмат, бизникига меҳмонга чиқинг, — деб хушқайфиятда уйига чиқиб кетди.

Шундан кейин ўзи ҳам, хотини ҳам табассум билан салом бериб ўтадиган бўлди.

Сафарим охираб, набираларимга совға-салом олиш ниятида ўғлим билан узокроқдаги катта дўконга бордик. Қайтаётганимизда, автобусда бир аёл табассум билан менга салом берди. Беихтиёр ўрнимдан туриб кетдим. Аёл имлаб ёнидан жой кўрсатди.

— Кечирасиз, сизни танимайроқ турибман, — дедим.

— Ҳеч қаерда учрашмаганимиз, ўзбекча гаплашганингизни кўриб салом бердим, — жавоб берди аёл.

— Кўпинча, бир-бирига хўмрайиб ўтиб кетадиган ўзбекларни учратиб, дилим ранжирди. Сизга раҳмат, бегона юрда шундай саломлашиш қандай ёқимлилигини ҳатто сўз билан ҳам ифодалаб бера олмапман, — дедим.

— Сизга ўхшаб мен ҳам бир-бирига безътибор бўлган юртдошларимни учратганда, ранжирдим, — деди у. Асли ўшлик Гули хоним билан узок суҳбатлашдик. Ўзга юрда ўзбекона лутф қадрини янада кўпроқ ҳис этгандек бўлдик.

Бугун шу воқеаларни эслаш асносида, саломнинг муқаддаслиги, буюклигига амин бўлмоқдаман. У туфайли диллар яйраб, эллар дўстлашади. Мен эса дунёнинг олис нуқтасида шу қадриятимиз сабаб, юртдошларимни учратдим. Ёшларимизга эса, қаерда бўлманг, миллий урф-одатларимизни унутманг, чунки улар сизни дунёда тутиб турган ягона таянчдир, дегим келади.

Икром РАСУЛОВ

Ишдан ҳориб-толиб қайтасиз. Йўл-йўлакай кичкиналарни боғчадан олиб қайтиш мумкин, аммо сиз гизиллаб уйга югурасиз. Овқат қилиш, мол-ҳолга қараш керак. «Сарой жавоҳири» бошланай деб қолди. Боғчани кўшни қизга тайинлайсиз: «Укаларингга кўшиб, бизнинг Бобурни ҳам олиб қайт». Овқатнинг енгилроғини қиласиз. Хуллас, Тангем билан бир вақтда дастурхон ёзасиз. Аммо унинг дастурхони атрофида пашша учса, эшитилади, сизникида эса...

Эртак айтмайдиган оналар

- Нега қошиғим алмашиб кетган?
- Бунақа овқат емайман.
- Нон синдириб беринг.

Болалар бенавбат бидирлашади. Уларга кўшимча бўлиб қайнона танбех беради:

— Хой, анавиға қарасанг-чи, овқатини кўрпага тўкиб еяпти. Ўзинг едир.

Қорни тўймай, «яна» дея коса узатиб турган эрингизни кўрмай қолсангиз, санчиб турган биқинингизга яна бигиз қадалгандай бўлади:

— Бизнинг хотинга на эр, на бола керак, сериал бўлса бўлди.

Хуллас, ярим соатлик сериалу кечки овқатдан худди фронтдан қайтган аскардек ҳориб турасиз. Аммо сериал ўлгурлар ҳам бири тугаса, иккинчиси бошланади, кейин учинчиси, тўртинчиси... Вақтни тежаш учун рекламалар пайти идиш-товоқ, дастурхонни ошхонага ташлаб келасиз, сўнг яна шошиб-пишиб катта нарсадан қуруқ қолгандек телевизорнинг қаршисига қадаласиз.

Дунёда болалардек сергап, серсавол мавжудот бўлмаса керак.

— Ойижон...

Сиз индамайсиз.

— Ойижон, ойижон!

Ҳа демагунингизча барибир қўймайди:

— Нима дейсан?

— Нега бўри шундай катта бўла туриб, кичкинагина кўндан енгилaveraди?

— Ойижон!

— Ҳа?

— Бизга бугун опамиз ялмоғиз ҳақида эртак айтиб берди. Сиз ҳам ўша эртани биласизми?

— Билмайман, — жеркиб ташлайсиз болани.

— Ойижон, математикамни ечолмаяпман, — тўнғичингиз китоб-дафтарларини кўтариб келади.

— Уф-ф! Қўясизларми, йўқми? Дадангга бор, ечиб беради.

«Дада» ҳам «уф-ф» тортиб, ўрнидан туради. Қўшни хонага чиқиб ё компьютер ёки параболлик антенна ўрнатилган телевизорнинг қаршисига ўтириб олади:

— Мен математикани тушунмайман.

Ота-она билан сўзлашишнинг иложини топмаган болалар бир-бирлари билан «мулоқот» га киришади. Уйда қий-чув авжига чиқади.

— Боринглар, дадангнинг олдига бориб ўйнанглар, — ҳайдайсиз уларни.

Дадасининг ёнидан ҳам, албатта, «қув-гин» бўлишади. Басма-басига телевизорга яқинроқ ўтириб, овозини баландлатасиз. Қий-чув қилиб чарчаган дилбандларингизнинг бири ёнбошингизда ухлаб қолди, иккинчиси эртак айтиб беришингизни сўраб гингший бошлади.

— Ойижон, Сардорнинг онаси ҳар кун учта эртак айтиб бераркан. Сиз ҳеч бўлмаса биттагина айтиб беринг.

Болангиздан қутила олмаслигингизни библиб баҳона қиласиз:

— Кино тугасин, кейин...

«Кейин»ингиз тўнги 11 дан сўнг келади, аммо болангиз ухламай ўша хушнуд дамларни кутади. Охириги сериалнинг тугагач, бориб ошхонани тартибга келтирасиз, идиш-товоқларни ювасиз, жой солинади. Бошингизни ёстиққа қўйишингиз билан ўғлингиз «қарз»ингизни ёдингизга солади.

— Ойижон, эртак...

— Уф-ф, жуда чарчадим, болам.

— Йўқ, йўқ, ваъда бергансиз, айтиб берасиз.

Ноилож эртак бошлайсиз.

— Йўқ, ундай эмас. Бир бор экан, бир йўқ экан, қарға қақимчи, чумчуқ қақимчи экан, деб айтинг.

— Уф-ф!

Эртанинг орасида кўзингиз илиниб-илиниб кетади. Эртакхўр шумтака туртиб-туртиб уйғотади. Тафсилотлардан сакраб-сакраб ўтиб, бир амаллаб эртани ҳам тугатасиз. Фақат эртани эмас, шу

зайлда азиз умрингизнинг бир кунини ҳам тугатмоқдасиз.

Хўш, энди ўйлаб кўринг. Кунингизнинг тўртдан бирини телевизор қаршисида ўтказиб, нима топдингиз-у, нима йўқотдингиз? Йўқотилаётган вақт давомида болангиз ҳеч қандай маънавий озуқасиз, хувуллаган кўнгил билан меҳрингизга муштоқ бўлиб улғаяётганини ҳеч ўйлаб кўрганмисиз?

Бир танишим сериаллар ҳақида: «Улар кўшнингнинг уйида бўлаётган можарога ўхшайди. Бекорчи одам учун бу хил воқеаларни кузатиш вақт ўтказишга ёрдам беради», деган эди.

Биз чет эл продюссерлари ўйлаб топган бачкана сериалларни кузатишга бекорчи вақтимизни эмас, муҳим ишларга сарфлашимиз лозим бўлган азиз умримизнинг жуда катта қисмини сарфлаяпмиз.

Маслаҳат беришни ёмон кўраман. Аммо истакларимни айтишдан ўзимни тия олмайман. Истагим: вақтингизни, ўзингизни меҳру эътиборингизга эҳтиёжманд оилангиз: эрингиз, фарзандларингиз, ўзингизга сарфланг! Эҳтимол, бугун сиздан эртак айтишингизни талаб қилаётган ўғлингиз эртага дунёни лол қолдирадиган кинолар яратувчи режиссёр бўлиб етишар... Ёки масаласини ечишга ёрдам бермаганингиз учун жамалак-соч қизингиз бугун синф олдида изза бўлиб, бошини эгиб қолар... Эрингиз... Ишдан кейинги вақтини бошқа-бошқа хоналарда, фақат ўзига маъқул каналларни томоша қилиб ўтказадиган жуфтлик орасидаги масофа кенгайиб бораверади. Шунинг учун эрингиз ҳақида бирон «башорат» айтишга кўрқаман. Ҳар не бўлса, ҳар не қилсангиз, хушёр бўлинг...

Жамила ЭРГАШЕВА

Болалар кийим-кечаклари ва пойабзали:

Қаловини топса...

Репортаж

Пойтахтимизда жойлашган «Шафак текстил» корхонасига кириб борканмиз, бизни келишгангина турк йигити илиқ қаршилади.

— Хош гелдиниз, кадамларингизга ҳасанот!

— Сиз Адил Акчакара бўлсангиз керак?

— Йўқ, у киши менинг отам, мен шу корхонанинг тижорат ишлари бўйича директори Шафак Акчакараман. Адил Акчакара зарур юмуш билан бир жойга кетганди. Лекин Зухра опа ҳозир келади.

Кўп ўтмасдан оппоқ пахтадеккина жувон қаторимизга қўшилди.

— Зухра Исломова, — таништирди Шафакбей.

— Мазкур Ўзбекистон-Туркия қўшма корхонасига 2003 йилда асос солинган, — дея ҳикоясини бошлади Зухраҳон. — Адил Акчакара соҳа бўйича ажойиб дизайнер. Унинг бу икtidори ишни бошлашда қўл келди. Мен эса ҳисоб-китоб ишларига бош-қош бўлдим. Шу иморатни сотиб олиб, Япония ва Туркиядан келтирилган замонавий технология билан жиҳозладик.

Шу пайт эшикда кўринган новча йигит суҳбатимизни бўлди.

— Кечирасизлар, Андижондан келгандим, Қудратилла Мўйдинов — «Зуннун Охун вориси» МЧЖ раҳбариман. Тасарруфимизда ўн икита дўкон бор. Маҳсулотларингиз таърифи бизгача етди, агар имкон бўлса, нақд пулга кийим-кечак олиб кетсам, дегандим.

Шафакбей бироз ўйланиб қолди. Сўнг ширинсуханлик билан деди:

— Бош устига, бироқ биз маҳсулотларни буюртма асосида тайёрлапмиз, уларнинг маълум қисмини сизга бериб юборсак, буюртмачилар келиб қолишса, нима деган одам бўламиз. Аммо эртанги кунда сиз билан ҳамкорлик қилишга тайёرمىз.

— Бўпти, — деди Қудратилла кулиб, — демак, ҳамкорлик қиламиз. Шартнома имзоласак, бўлди-да...

— Ҳа, албатта.

— Маҳсулотларни кўрсам бўладими?

— Бемалол, — деди Шафакбей. Кейин оқ халатли бўйчангина кизни чақириб буюрди. — Буларга ишни кўрсатинг.

Гарчи, андижонлик буюртмачи суҳбатимизни бўлган эса-да, бу айни вақтда корхона салоҳияти ҳақида тасаввуримизнинг кенгайишига туртки берди.

— Бошида кийинчилик бўлгани рост, аммо кейинчалик ишимиз юришди. Айни пайтда 112 турда чақалоқлар ва кичкинтойлар кийим-кечакларини ишлаб чиқараяпмиз, — гапида давом этди Зухраҳон. — Улар пахта толасидан тўқилган матолардан тикилмоқда. Сифати ва кўринишига гап йўқ. Юз марта ювилса ҳам ранги ўчмайди, сифати бузилмайди. Нархи қиммат эмас. Ўтган йили 56 мингта кийим-кечак ишлаб чиқарган бўлсак, жорий йил уларнинг сонини 144 мингга етказиш ниятидамиз.

— Маҳсулотларингиз экспорт қилинадими?

— Йўқ, — деди Шафакбей. — Кўриб турибсиз, иморатимиз тор, уни кенгайтириш ҳаракатида юрибмиз. Мавжуд муаммоларни ечиб, ушбу масалани ҳал қилолсак, жуда катта ютуқларни қўлга киритиш имконига эга бўлардик. Ҳозирча ички бозор билан қийолапмиз.

Жами 27 ишчи-ходимнинг қандай шароитда ишлаётганини кўриш мақсадида корхонани кўздан кечирдик. Матоларни ўлчаб, кийим бичаётган, тикув цехида либос тикаётган, тайёр кийимларга дазмол босаётган, маҳсулотларни ўрам-ўрам қилаётган оппоқ халатли кизларнинг ғайрат-шижоати жўш уриб турарди.

— Корхона ташкил этилган кундан бери шу ердаман, — дейди цех бошлиғи Латофат Мирзахошимова. — Турмуш ўртоғим ногирон, икки фарзандим бор. Бу ерда ишлаб, сира кам бўлаётганим йўқ. Рўзгорим обод, ҳамма нарсамиз бадастир.

— Адилбей ака, Зухраҳон, қолаверса, Шафакбей раҳбарлигида баракали меҳнат қилаяпмиз, — деди тикувчи Турсуной Холматова. — Айниқса, яхши-ёмон кунларда уларнинг меҳрини, ғамхўрлигини чуқур ҳис этамиз. Иссиққина, ёруғ хоналарда ишлаяпмиз. Маошни вақтида олиб турибмиз.

— Ошхонамизда ширин таомлар тайёрланади. Ҳамшира қиз ҳамisha саломатлигимизни назорат қилади, — дейди ишчи Дилноза Раҳмонова. — Ўтган йил бошлиқларимиз раҳбарлигида Чимён ва Хумсонга бориб, мазза қилиб дам олдик. Ўйлайманки, бу йил ҳам ёмон бўлмайди.

Кайфиятга кўп нарса боғлиқ. Агар мавжуд муаммолар ўз ечимини топса, корхонанинг истиқболи порлоқ бўлишига шубҳа йўқ. Ахир ечимсиз муаммо йўқ дейдилар-ку...

Шарофат ИСКАНДАР қизи

Корхонамиз 2003 йилда 80 киши билан иш бошлаган эди. Айни пайтда уларнинг сони 500 дан ошди. Турк мутахассислари билан ишни жонлантириш мақсадида изчил фаолият юритдик. Тўқув, бўёқ ва тикув цехлари замонавий технология билан тўла таъминланди.

Ички бозорни ҳам эгаллаймиз

Иш тўқув, бўёқ цехларида икки сменада, тикув цехида эса бир сменада ташкил этилди. Ходимларнинг келиб-кейтиши учун махсус транспорт ажратилди. Бугунги кунда 17 ёшгача бўлган болалар учун 50 турдан зиёд спорт кийимлари ишлаб чиқарилмоқда. Маҳсулотимизга талаб кун сайин ортиб бораётир. Россия, Европа давлатлари ҳамда Марказий Осиё республикаларидан буюртмалар тушмоқда. Шу билан бирга, ички бозорда ҳам ўз ўрни-мизга эга бўлиш ҳаракатида-миз.

Корхонада жамоа шартномаси имзоланган бўлиб, унда қайд этилган бандлар амалда ўз ифодасини топмоқда. Меҳнат аҳлининг аксарияти хотин-қизлардан иборат. Уларнинг қўлай шароитда ишлаб, кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун астойдил ҳаракат қилаяпмиз. Бепул иссиқ овқат ташкил этилган. Тиббиёт шохобчаси зарур дори-дармон билан таъминланган. Ҳамшира Зарима Мамедова ишчи-хотимларнинг саломатлигини мунтазам назорат қилади. Ишловчилар ҳар йили тиббий кўрикдан ўтказилади. Ўтган йили бу мақсад учун 3-4 млн. сўм маблағ сарфлан-

ди. Беморларга иш малака-сига қараб, 80-100 фоиз микдорида касаллик варақаси учун маош тўланади.

Тез-тез мукофот пуллари ва бошқа рағбатлар ҳам бўлиб туради. Байрамлар байрамдек нишонланмоқда. Масалан, Янги йилни кўтаринки рух билан қаршиладик. Арча атрофида ўғил-қизларимизгина эмас, ўзимиз ҳам роса қувнадик. Байрам кунлари «Кўрлар жамияти», Меҳрибонлик уйлари ва бошқа ижтимоий ҳимояга муҳтож кишиларга имкон қадар муруват кўрсатилади.

Жамоада меҳнатсевар, касб сир-асрорларини чуқур эгаллаган, ҳамкасбларига меҳр-оқибатли инсонлар кўп. Шундайлардан бири моҳир тикув-

чи Дилфуза Ҳакимовадир. У корхона фаолият бошлагандан бери шу ерда. Одамохунлиги, масъулиятлилиги туфайли ҳурмат топиб, устоз даражасигача етди. Бугунги кунда ундан иш ўрганаётган шогирдлар анчагина.

Бўёқчи Рустам Мақсудов ва бўёқ цехи иш юритувчиси Шухрат Улуғхўжаев ҳақида ҳам яхши гапларни айтиш мумкин.

Хуллас, ишлаб кам бўлаётганимиз йўқ. Мақсад — корхонамизни янада кенгайтириш, шу аснода янги иш ўринлари яратишдан иборат.

Солиҳ БОЗОРОВ,
«Алким-текстил» турк
корхонаси раҳбар
ўринбосари

Ўзбек пойабзалининг

Хориждан арзон-гаровга келтирилиб, бозорларда сотилаётган, кўриниши бежирим, аммо сифатсиз пойабзалларни кияётганлар асло барака топаётгани йўқ. Айниқса, болалар бир йилнинг ўзида уларнинг бир нечтасини тўзитаётир... Сир эмас, сифатли, қўлай ўзбек пойабзали ишлаб чиқаришни ривожлантириш борасида салмоқли қадамлар қўйилди. «Ўзбекчармпойабзал» уюшмаси раис ўринбосари Шариф Шералиев бу ҳақда шундай дейди:

— Вазирлар Маҳкамасининг «2009-2011 йилларда чарм пойабзал саноати корхоналарини янада ривожлантириш ва модернизация қилиш тўғрисида»ги қарори ишларимизни йўналтиришда дастуруламал бўлаётир. Жумладан, ўтган йил тасарруфимиздаги корхоналар томонидан жами 3 млн. 186 минг жуфт пойабзал ишлаб чиқарилган бўлса, шунинг деярли ярми болалар оёқ кийимларидир.

Йил мобайнида 19 лойиҳа бўйича 18 млн. АҚШ доллари сарфланиб, талай корхоналар модернизация қилинди ва 13 та корхона янгидан бунёд этилди. Фарғона вилоятида «Болажон орзуси» (болалар оёқ кийими ишлаб чиқаришга ихтисослашган), «Аюка текс», «Сабо пойабзали», Самарқандда «Асп экспорт», Жиззах шаҳрида «Ўзбекистон — Туркия» қўшма корхо-

наси, Тошкент шаҳрида «Амр Феникс Плюс» каби янги корхоналар ташкил этилди. Хоразм вилоятида кўп йиллардан буён тўхтаб турган, ишлаб чиқариш қуввати 400 минг жуфт маҳсулот бўлган «Даритал шус», Сирдарё вилоятида «Пенг Шенг» Ўзбекистон — Хитой корхонаси мажмуасининг 1-босқичи ишга туширилди. Шунингдек, Қорақалпоғистон, Наманган, Тошкент, Фарғона вилоятларида жойлашган терини қайта ишлаш корхоналари модернизация қилинди ва натижада 800 га яқин янги иш ўрни яратилди.

Ўтган йил Андижон вилоятидаги «Олтин дери» ҚҚ негизда «Андижон чарм» МЧЖ ташкил этилди. Янгийўл туманидаги «Янги Вега» қўшма корхонасини хитойлик инвесторлар билан бирга модернизация қилиш ишлари жадал давом этаётир.

Бундан ташқари, соҳадаги

9 та терини қайта ишлаш корхонаси раҳбарлари билан баҳамжиҳат «Кўнчи» АЖ биносидан илғор технологияли корхоналарни ташкил этиш бўйича лойиҳалар амалга оширилиб, техник-иқтисодий асослар ишлаб чиқилди. Пировардида, уюшма томонидан чарм маҳсулотлари Россия, Жанубий Корея, Ҳиндистон, Хитой, Покистон ва Туркия давлатларига муваффақиятли экспорт қилинмоқда. Масалан, ўтган йил экспорт 13 млн. 500 минг АҚШ долларини ташкил этган бўлса, жорий йилда ушбу кўрсаткич янада юқори бўлиши кўзда тутиляпти.

2010 йил 28 турдаги маҳсулот ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилди. Андижон вилоятида «Андижон саноат ривож» корхонаси ташкил этилиб, замонавий дастгоҳлар ўрнатилди ва соҳа учун зарур пойабзал қолиплари ишлаб чиқарила бошланди. Айни чоғда синов маҳсулотлари ўз

Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган

Болажон орзуси

«Болажон орзуси» МЧЖ ҚК болалар пойабзали ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Корхона бултур ташкил этилган бўлса-да, тетапоя қадамлари тетик. Ўтган йил 20 турдан зиёд 4 минг жуфт пойабзал ўз харидорини топди. Айни чоғда 60 кишилик жамоа қўлни қўлга бериб, 100 минг жуфт маҳсулот ишлаб чиқариш мақсадида фидойилик билан меҳнат қилаётир.

Иш жойлари қулай ва соз. Бу ерда меҳнат муҳофазасига жиддий эътибор қаратилмоқда. Ходимларнинг дам олиши намунали ташкил этилган.

— Корхонанинг истиқболи порлоқ, — дейди «Ўзбекчармпойабзал» уюшмаси бош мутахассиси Дилдора Мақсудова. — Бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот кичкинтойлардан тортиб, ўсмир ёшидагилар учун ҳам қулай, чидамли ва чиройлидир. Уларга асл, пишиқ хом ашё ишлатилмоқда, таг чарми ва пойабзал қолипи ҳам ҳар жиҳатдан талабга тўла жавоб беради.

— Маҳсулотларимиз сифати ва кўрки ривожланган давлатларникидан сира қолишмайди, — дейди корхона раҳбари Мухиддин Олимжонов. — Оёқ кийимлар фарзандларимизга маъқул келишига ишонамиз. Келгусида ишимиз самарадорлигини янада ошириш ва жаҳон бозорига чиқиш орзусидамиз.

Азиза ҚОРАБОЕВА

Асли касбим — журналист. Узоқ йиллар Ўзбекистон телерадиокомпаниясининг «Ахборот» дастурида енгил саноат тизимига доир кўрсатувлар тайёрлаб, соҳанинг сир-асрорларини обдон ўргандим ва малака ҳосил қилдим. Истиқлол кўпчилигининг қалбида мудраб ётган орзу-истакларини уйғотиб, истеъдодларнинг қанот ёзишига имкон яратди. Жумладан, менинг ҳам...

Мамнуният

1996 йил ушбу корхонага асос солиб, уни суюкли фарзандим номи билан атадим. Ишни кўнгилдагидек ташкил этиш осон кечмади, албатта. «Меҳнат биржаси»дан икки йил муддатга дастмоя учун 10 млн. сўм маблағ олганимиз асқотди. Фоизларни бир йилдаёқ узишга эришиб, аста-секин юксалиш сари дадил қадам қўйдик.

Дастлаб 4 та тикув дастгоҳимиз бор эди. Шароит иш кўламини кенгайтиришни тақозо этди. 2005 йил банкдан зарур миқдорда кредит олдик. Жанубий Корея ва Япониядан махсус тўқув дастгоҳлари келтириб, пахта калаваларидан трикотаж матолар тўқишни йўлга қўйдик. Кейинроқ нақш соладиган дастгоҳлар сотиб олиб, тайёрлаётган кийим-кечакларимизга чиройли безаклар билан сайқал бердик. Айни чоғда мавжуд технологиямиз замон талабига тўла жавоб беради.

Иш бошлаганимизда атиги 6 киши эдик, ҳозирги кунда жамоамиз аҳли 80 нафардан ошди. Бичув-тикув, тўқув ва бошқа цехларда 60 турдан зиёд маълум миқдорда катталар учун, асосан, ўсмир ва болалар либослари ишлаб чиқариляпти. Маҳсулотларимиз таркиби 100 фоиз пахтадан. Уларнинг нархи айтарли қиммат ҳам эмас. Шу боис талабгорлар сони кун сайин ортиб бораётир. 2009-2010 йиллар мобайнида 400 минг АҚШ доллари миқдоридаги маҳсулот Россияга экспорт қилинди. Бу йилги режаларимиз ҳам чакки эмас.

Шу пайтга қадар корхонамизнинг ўз биноси йўқ эди. Ушбу муаммони ҳал этиш мақсадида «Асакабанк»дан олинган 215

млн. сўм миқдоридаги лизингга яроқсиз иморатни сотиб олдик. Таъмирлашни тугатиб олсак, ишларимиз янада гуркираб кетади, деган умиддамиз.

Даромадга қараб буромад деганларидек, бошланғич касаба уюшма кўмитаси билан бамаслаҳат «Кўрлар жамияти», «Меҳрибонлик» уйлари ва иқтисодиёт чор кишиларга ўз маҳсулотимиз орқали қарашиб турибмиз. Жамоа шартномасида ишчи-ходимларимизнинг ҳақ-хуқуқлари ва манфаатлари тўла қафолатланган.

Хуллас, амалга ошираётган ишларимиздан беҳад мамнунман. Оилада ҳам тўқисман, десам бўлади. Умр йўлдошим Жаҳонгир Икромов билан узоқ йиллар ширин турмуш кечириб, тўрт нафар ўғил-қизни оқ юиб, оқ тараб ўстирдик. Афсуски, тақдир ёзмишидан қочиб бўлмас экан, бир йил муқаддам турмуш ўртоғим дунёдан ўтди. Яратганга шукр, қобил фарзандларим суянч бўлишди.

Ўғлим Камол мен билан бирга меҳнат қилапти. Жамол Японияда ўқиб, мутахассис бўлиб қайтди. У корхонамизнинг малакали дизайнер-программисти. Қизим Шарқия ҳам шу ерда, дизайнер-технолог. Қизим Дилафрўз эса журналист, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпаниясида ишлайди.

Кўриб, турибман, меҳнат қилаётган киши борки, асти кам бўлаётгани йўқ. Бунинг учун юртимизда барча имконият ва имтиёзлар мавжуд.

Шоира МУСАЕВА,
Тошкент шаҳридаги «Камол-топ»
хусусий корхонаси раҳбари

Келажак бугундан бошланади

Оппоқ қор гуриллаб ёғади, изғирин этни чимчилайди. Косонсой тоғли худуд эмасми, иқлими салқин, саратонда ҳам бу ерларда мўтадил ҳарорат сақланиб туради. «Ал-Азиз» МЧЖ шундоққина шаҳар биқинида жойлашган. Қўш қаватли иморат дарров эътиборни тортади. Биринчи қаватдаги цехларда иш қайнайди. Замонавий дастгоҳлар гуриллаб ишлаб турибди. Иссиққина, кенг хоналардан ташқарида ёғаётган қорни кузатиш гоят мароқли.

— Шароитимиз ёмон эмас, ходимларимиз берилиб ишлашади. Бепул тушлик ташкил этганмиз, — дейди корхона бошланғич касаба уюшма кўмитаси раиси Матлуба Сиддиқова. — Бош ижтимоий ҳимоя ҳисобланмиш ойлик маош ўз вақтида бериб турилибди.

Жамият 2004 йилда иш бошлаган бўлиб, шундан буён 32-37 ўлчовдаги қизлар этикчалари, болалар учун ботинкалар ва бошқа пойабзаллар ишлаб чиқармоқда.

Корхона оёққа қўйишда раҳбар Баҳодир Тошматовнинг хизматлари катта бўлди. «Ўзбекчармпойабзал» уюшмаси ёрдамида мавжуд дастгоҳларни замонавий илғор хитой технологиясига алмаштиришга эришилди.

Бошқа тадбиркорлар қаторида уларга ҳам 2012 йилга қадар солиқ тўламаслик имтиёзи берилган.

— Бу ишимизни янада ривожлантириш учун яратилган катта имкониятдир, — дейди касабақўм. — Жамоамиз аҳил, яхши-ёмон кунларда бир-бирларига камарбаста. Имкон қадар ижтимоий ҳимояга муҳтож кишиларга кўмаклашяпмиз. Спортга қизиқувчилар ҳам эътиборимизда.

Муҳими, ишлаб чиқарилаётган сифатли ва кўркам болалар пойабзалларининг харидори тобора ортиб бораётир. Жумладан, ўтган йилда «Ал-Азиз» МЧЖда 134 минг жуфт пойабзал ишлаб чиқарилди. Бултурга нисбатан бу анча юқори кўрсаткичдир. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йилида улар бундан-да улкан ютуқларга эришишни кўзлаб туришибди.

Азиза АХМАДЕЕВА,
журналист

алп одимлари

харидорларини топмоқда. Пойабзал қолипининг республикамизда ишлаб чиқарилиши, маҳсулотни арзонлаштириш билан бир қаторда, импорт ҳажмини кескин камайтиради.

— Соҳада касаба уюшма ташкилотларининг ўрни қандай? Меҳнат аҳлига қандай ғамхўрлик кўрсатилмоқда?

— Касаба уюшма ташкилотлари меҳнат аҳлининг суянган тоғига айланган. Уларнинг саъй-ҳаракати ўларок, ходимларнинг ҳақ-хуқуқ ва манфаатлари тўла қафолатланган. Жумладан, йирик корхоналарда бепул иссиқ овқат ташкил этилди. Йўл ҳақи мунтазам равишда бериб борилмоқда. Қиш арафасида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун қўшимча маблағ ажратилди. Ишчи-ходимларни грип вирусига қарши эмлаш чора-тадбирлари кўрилди. Тиббий кўрикдан ўтказиш ишларига 7,3 млн. сўм сарфланди. 11 нафар бемор ишчи шифохонага ётқизилди. Уюшма тасарруфидеги 12 корхона яқка-ёлғиз кексалар, кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлашга 6,1 млн.,

«Маҳалла» хайрия жамғармасига, Меҳрибонлик уйлари ва бошқа мақсадлар учун 10 млн. 720 минг сўм ажратди.

— Келгусидаги режалар...

— Биринчидан, жорий йил вилоят ҳокимликлари билан ҳамкорликда 16 млн. доллар сарфлаб, 32 та лойиҳани амалга ошириш ва умумий қуввати 100 млн. кв. дм. чарм маҳсулотлари, 1 млн. жуфт пойабзал, 3 млрд. сўмлик чарм-атторлик, тагчарм ҳамда пойабзал қолипи ишлаб чиқариш белгиланган.

Иккинчидан, 26 та корхонада (2012-2015 йиллар.) лойиҳа бўйича ишларни ўз вақтида амалга ошириш учун 36 млн. АҚШ доллари миқдорида инвестиция киритилиши кутилмоқда.

Учинчидан, йил якунига қадар Қўқон шаҳридаги «Кўнчи» собиқ терини қайта ишлаш заводи негизига «Агробанк» билан биргаликда йилига 100 млн. дм. чарм ишлаб чиқарувчи замонавий комплекс ташкил этиш ва Фарғона вилоятидаги тозалаш тизими мавжуд бўлмаган барча терини қайта ишлаш

корхоналарини шу ерга кўчириш мўлжалланмоқда.

Тўртинчидан, 2011 йил давомида тери сифатини ошириш учун Ташқи иқтисодий алоқалар ва Савдо вазирлигининг тавсиясига биноан вилоят ҳокимликлари ҳамда «Ўзгўштсаноат» уюшмаси билан ҳамкорликда чорвачилик ривожланган туманларда соатига 6 қорамол ва 15 бош қўй-эчки сўйиладиган қушхоналар қуриш кўзда тутиляпти.

Бешинчидан, аҳоли талабидеги маҳсулот турларини, айниқса, аёл ва болалар оёқ кийимларининг янги моделларини яратиш ҳамда уларни кўпайтириш мақсадида ташкил этилган «Чарм пойабзал дизайни» маркази фаолияти жадаллаштирилади.

Олтинчидан, «Ўзстандарт»

агентлиги билан ҳамкорликда синов лабораторияси ташкил этилади. «Ўзсаламан», «Пойабзалчи», «Хўжаобод спорт моллари», «Иманонов шус» корхоналарида ISO сифат тизимини яратиш ва чармпойабзал маҳсулотлари бўйича миллий стандартларимизни халқаро стандартларга мослаштиришга ҳаркат қилинади.

Режага киритилган юқоридаги вазифалар удаланса, тизимда улкан ютуқларга эришилади. Хусусан, болалар пойабзалининг ҳам сифатли, қулай ва бежирим бўлишига замин яратилади.

«Ishonch» мухбири
Шарофат НОРҚУЛОВА
суҳбатлашди

га айланган кўшиқларга мурожаат қиладиган бўлиб қолишди. Бир томондан уларнинг миллий санъатимизга бўлган эътиборидан қувонмоқ керак. Бироқ буюк меросга дуч келган пайтда қўл узатавериш одобдан эмаслиги ёдимиздан кўтариляпти. Бунинг учун махсус тайёргарлик, санъаткорнинг маънавий ҳақи бўлиши лозим.

Куй-қўшиқ миллият тафаккури, дунё-қарашини белгилайдиган омиллардан биридир. Шу боис, «хонанда — бастакор — шоир» учлигига жиддий эътибор берилмас экан, миллий эстрадамизда

остида парваришланган сигирларнинг сут миқдори ошган. Шиллиққуртлар классик мусиқа остида тез улғайиб, кўпроқ тухум қўйганлиги кузатилади. Ҳатто хушоҳанг куй «тинглаган» ўсимликлар ҳам барвақт куртак ёзар экан. Энг қизиғи, бундай ўсимликларнинг барглари бошқаларига қараганда ёрқин ва ширали бўлади.

Мутахассислар турли частотадаги товушларнинг тирик организмга таъсирини ўрганиб чиқишди. Мазкур таъсирлар шу билан изоҳланадики, турли частотадаги товушлар бош мия ва тана-

Мамлакатимизда шахсни маънан камол топтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Зеро, миллий тараққиёт фуқароларнинг маънавий камолоти билан чамбарчас боғлиқдир.

Маданий меросимиз сабаб биз улуг аждодларимизнинг орзу-ўйлари, ташвиш ва интилишларидан бохабар бўламиз. Яқинда таваллудининг 570 йиллиги кенг нишонланган аллома Алишер Навоийнинг номи улар ичида алоҳида эҳтиром билан тилга олинади.

Бобокалонимизнинг этика, тилшунослик, тарих, фалсафа ва эстетикага бағишланган 30 дан ортиқ асарлари ичида мусиқа тўғрисидаги трактатлари алоҳида ўрин тутди.

Алишер Навоий мусиқа санъати жамиятнинг ахлоқий сифатларини шакллантиришда катта рол ўйнашини таъкидлайди. Унинг фикрича, яратувчан, олижаноб гоёлар кишини юксакларга кўтарилади, руҳига қанот бахш этади. Шу боис бўлса керак, «Муҳокамат ул-луғатайн» асарида туркий тилда бадиий асарлар ёзиш, кўшиқлар ёзиб, ижро этиш кераклигини уқтиради.

«...Куйлаб

бошларга ёғдирма бало»

У зотни мусиқий эстетика масалалари ҳам жуда қизиқтирган. Бу мавзу шоирнинг «Маҳбуб ул-қулб» асарида ёритилган. Асарнинг «Хафоз» (хофизлар) деб аталган биринчи бобида шоир хофизларнинг ижрочилик санъати тингловчиларга қандай таъсир кўрсатишини баён этади. Умуман олганда, шоир ушбу бобда санъатнинг коммуникатив функцияларини очиб беради. «Мутриб ва муганний» (хофиз ва созанда) деб аталган бобда эса шоир ғамгин куйларнинг ижро этилиши тингловчини маъюс, ғамгин ҳолатга тушириб қўйишини ва аксинча, шўх-шодон куйлар тингловчини экстаз, яъни энг кучли таъсирланиш ҳолатига туширишини ёзади. Навоий мусиқа ёрдамида ердаги ҳаётни яна ҳам гўзаллаштириш, бераҳмлар қалбини юмшатиш, кишида чинакам инсоний сифатларни шакллантириш мумкин деб ҳисоблайди. Шоирнинг фикрича, яхшилик мусиқа ёрдамида ёмонлик устидан ғалаба қозонади.

Навоийнинг «Қаро кўзум...» ғазалига басталанган «Ушшоқ» мақоми, «Саҳар ховар» ғазалига басталанган «Сафти баёт» мақоми, «Бу жаҳон овораси», «Яли-яли», «Хануз», «Чоргоҳ», «Харгиз» ғазалларига ёзилган куйлар кишининг юрак-юрагига етиб боради.

Рост, яхши куй — жон озиғи. Қолаверса, сўзни Навоий ҳазратларидан бошлаганимизнинг ҳам боиси бор, албатта. Ҳеч эътибор берганмисиз, у зотнинг барча ғазаллари бошқа шоирларнинг ғазалларидан мусиқийлиги билан ажралиб туради. Улар раиятни (ҳозирги кунда ҳам) чинакам ватанпарвар, инсонпарвар этиб тарбиялашга хизмат қилган. Зеро, мусиқани тушунган, севган кишидан ёмонлик чиқмайди.

Таассуфки, бугун аксарият куй-қўшиқларга бу вазифаларни юклаб бўлмайди. Матни, куйи, созандаси ҳам бир киши бўлган кўшиқлардан на маъно ва на мазмун топа оласиз. Маънавий озуқа, руҳий ҳордиқ ҳақида-ку, гапирмаса ҳам бўлади. Ҳатто шундай кўшиқлар борки, икки олифтанинг ўзаро мулоқотидан олинган сўзлар йиғиндисидан бошқа нарса эмас. Деярли кунора радио тўлқинларда узатилаётган мана бу сатрлар бунга яққол мисол бўла олади:

*Ҳолинг яхшими, деб сўрама,
Жонинг омонми, деб сўрама,
Юрибманда...*

Кейинги пайтда матбуот нашрларида кўшиқлардаги сўз, унинг мазмуни масаласи устида бот-бот чиқишлар қилинапти. Танқидий фикрлар, мулоҳазалар, таклифлар билдириляпти. Бироқ, шунга қарамай, ҳали-ҳануз

кўшиқларнинг матнларида саёзлик, ғализ жумлалар, пала-партишлик кўзга ташланмоқда.

Бугун шундай кўшиқлар яратилляптики, уларга шоир меҳнатининг, шеърининг умуман кераги йўқ. Чунки кундалиқ оддий нутқдан ҳам бемалол кўшиқ яратиб ташлашяпти, шоввозлар.

*Доим бир савол қийнайди мени,
Ким билан, қайдасан, жоним, энди.
Билмайман, балки унутдинг мени,
Мен эса соғиниб кетдим сени.
Лек ҳеч қачон ортимга қайтмайман,
Кўзим дарё, лекин йиғламайман.*

(«Уммон» гуруҳи, «Айрилик»)

Бундай кўшиқларни тинглаб, ўзингизча шоирликни даъво қилиб қолсангиз, ажабланмаймиз. Чунки, бу каби кўшиқлардан қофия тугул, вазнини ҳам, туюқни ҳам қидириб тополмайсиз.

*Масалан:
Изла, изла энди кўзларингдан
Сени мен интизорман!
Нега, нега энди юрагингдан
Сени мен умидворман?*

*Эсингдами, биринчи бор
севган эдик кузда,
Эсингдами, ҳаяжонлар
билинарди кўзда.
Кўлларимдан тутганимда
гўё эди севгинг абадий!
Бугун эса айтгин нега
бу ҳаммаси тугади!?*

**(Манзура & Шахриёр,
«Эсингдами?»)**

Бундай тумтароқ ва пала-партиш сўзлардан иборат «санъат асарлари» бугун ҳеч кимни ажаблантирмай қўйди. Бунинг устига аксарият кўшиқларда тушунлиқ, йиғлоқчилик кайфияти устунлик қилмоқда. Аёлларнинг «сен бўлмасанг, бошқаси» дейишига хануз кўниқолмаётган қулоқларимиз энди кучли жинс вакилларининг «ҳиқиллаш»ига ҳам чидаш бериши керак, шеклилли.

*Юзларинг гўзалму, сўзларинг гўзалму?
Сени кўриб, севиб-севиб бўладим,
Севимли дилдорим, қалбдаги озорим,
Сени ўйлаб кеча-кундуз йиғладим.*

*Мен зор йиғладим, сен зор йиғладинг,
Сени бегонага бериб йиғладим.
Мен зор йиғладим, сен зор йиғладинг,
Такдиримдан куйиб-қуйиб йиғладим...*
Дарвоқе, қизиқчиларимиздан бирининг «Фахриддин Умаров бир умр тик туриб куйлаган «Эй, муҳаббат» кўшиғини хонанда синглимиз бир ётишда куйлаб ташлади» деган киноясида ҳам жон бор. Бугун кўпчилик ёш санъаткор дўстларимиз халқимиз қалбидан жой олиб улгурган, том маънода классика-

силжиш бўлиши даргумон. Энг ачинарлиси, ёш, униб-ўсиб келаётган янги авлод бу каби савиясиз кўшиқларга мослашиб бораверади. Табиийки, бу уларнинг хулқ-атворида ҳам салбий таъсир ўтказмай қолмайди.

Статистик маълумотларга қараганда, кейинги пайтда баланд овозда мусиқа тинглаш оқибатида ёшлар орасида эшитиш қобилияти нисбатан пасайган. Айниқса, ҳозир наушники бўлмаган ўсмирни топиш қийин бўлиб қолди. Ёшлар тўхтамасдан мусиқа тинглашмоқда — транспортда, уйда, ҳатто дарсда ҳам.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, оҳанги кескин ўзгарадиган, баланд товушли мусиқа тинглаш жараёни асаб тизимини доимий равишда зўриқтиради. Табиий, организм учун одатий ҳисобланадиган муҳитда бундай зўриқиб деярли зарар келтирмайди, чунки бунинг учун организмда ресурслар етарли бўлади. Аммо сунъий зўриқиб организмда доимий равишда кўзгатиладиган бўлса, бундан асаб тизими каттиқ толақа бошлайди. Бу эса кўп ҳолларда астеника синдромини келтириб чиқаради. Агар наушник билан доимий мусиқа тинглашга салбий муҳит ҳам қўшилинадиган бўлса, бу жиддий оқибатларга олиб келади. Бундай ҳолларда киши астено-невротик синдромни орттириб олиши мумкин.

Болалар масаласига алоҳида тўхталиш лозим. Организмда ҳали ривожланиш жараёни кетаётганилиги туфайли, болада асаб тизими катталарниқига нисбатан нозик бўлади. Баланд товушда мусиқа тинглаш оқибатида боланинг эшитиш қобилияти кескин пасаяди, шунингдек, организмда толиқиш пайдо бўлади.

Рухиятга салбий таъсирдан ташқари, баланд товушда мусиқа тинглаш қулоқларга жиддий салбий таъсир кўрсатади. Чунки, 80 децибелдан юқори бўлган иситилган товуш ички қулоққа зарар етказиши мумкин. Баланд товуш, айниқса, наушникдан тингланаётган бўлса, овозни қабул қилувчи ҳужайраларни шикастлайди. Қулоқ тузиллишига салбий таъсир қиладиган метро поездидаги тебранишлар ушбу жараёни янада кучайтиради. Бу икки омил биргаликда қарликни келтириб чиқаради. Унинг асосий хатари шундаки, қарлик атиги бир соатда юз бериши мумкин, аммо уни даволаш қийин бўлади.

Умумэтироф қилинган факт шуки, классик йўналишдаги тинч ва қадимий халқ мусиқаси ижобий таъсир қилса, замонавий мусиқа, аксинча, салбий таъсир қилади.

Ушбу йўналишда кўплаб тажрибалар мавжуд. Масалан, Бетховен асарлари

нинг турли ҳудудларида жаранглайди.

Масалан, 15 Гц частотали паст бета-ритм нормал ҳолатдаги онг фаолиятини жадаллаштиради. 30 Гц частотали юқори бета-ритм кокаин истеъмол қилгандан кейинги ҳолат билан солиштирар даражага олиб келади. 10,5 Гц частотали алфа-ритм эса чуқур релаксация ҳолатини чақиради. Тахминларга қараганда, ушбу ҳолатда бош мия жуда кўп миқдорда имунитетни оширувчи нейро-непидларни ишлаб чиқарар экан. 7,5 Гц частотали тета-ритм чуқур медитация ҳолатига олиб келиш хусусиятига эга. 4 Гц частотали паст тета-ритмда эса адабиётда «танадан ташқарига саёҳат» деб ном олган кечинма пайдо бўлади. 4 Гц частотадан паст бўлганда эса уйкуга бўлган мойиллик ортиб, бедор онгни сақлаш қийин кечади.

Мазкур маълумотлар бизни бугун дискотека, кафе ва барларда ажнабий, шовқин-суронли куйларга шаталоқ отиб рақсга тушаётган ёшларимиз тақдирига бепарқ бўлмасликка ундайди.

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда адабиёт, фан, маданият, санъат ва бошқа ижодий соҳалар ривожига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, давлатимиз раҳбарининг миллий эстрада, кўшиқчилик санъатини ривожлантириш ва шу соҳада ижод қилаётган санъаткорларни, ижодкорларни, айниқса, ёш ижрочиларни қўллаб-қуватлаш ва рағбатлантиришга қаратилган эътибори фикримизнинг ёрқин далилидир. Бу каби ғамхўрлик албатта, бир кун келиб, ўз мевасини беради.

Хулосани Юртбошимизнинг «Юксак маънавият — енгилмас куч» асарида таъкидланган куйдаги сўзлар билан яқунлашни лозим топдик: «...бизнинг миллий анъаналаримизга, ахлоқ-одоб қоидаларига мутлақо тўғри келмайдиган клиплар, турли тиллардаги сўзларни қориштириб ёки талаффузни атайлаб бузиб айтиш каби номуносиб ҳаракатларни айрим ёш ижрочилар ўзи учун қандайдир янгича услуб деб билаётган, менимча санъатни, унинг моҳияти ва аҳамиятини тушунмасликдан бошқа нарса эмас. Маданий жамоатчилигимиз, авваламбор мусиқашунос олимлар, устоз санъаткорлар, композиторлар, ёзувчи ва журналистлар, кўп сонли санъат ихлосмандлари бундай масалалар юзасидан ўз фикрини очиқ билдириб бориши, шу тариқа ёшларимизга тўғри тарбия беришимиз ҳам қарз, ҳам фарз».

**Жаҳонгир ШАРОФБОВ,
«Ishonch» муҳбири**

Кундалик ҳаётимизда ўнлаб географик номларга тўқнаш келсак-да, уларнинг келиб чиқиши ва маъноси ҳақида кам мушоҳада қиламиз. Қадим Карманининг Гал-гал, Майизак, Бичамчи, Сангбур каби тоғолди адирлари ўз бағрида бебаҳо тарихни «қучоқлаб» ётибди. Қуйида шундай манзиллардан бири Сангбур тўғрисида фикр юритамиз.

Сангбур сўзи форс-тожик тилидан келиб чиқиб, «санг» — тош, «бур» — кесувчи маъносини билдиради. Сангбур адирлиги Кармана шаҳридан 11-13 км. жанубда жойлашган бўлиб, ҳудуддан шимолга қараб бир вақтлар Сангбур сойи доим оқиб турган. Ҳозир эса фақатгина ёғингарчилик кўп бўлган пайтда сув келади.

Сангбур адирлигини маълум ва машҳур этган ажойиб хусусият тўғрисида тўхталсак. Бу ердаги катта майдон юзаси қизғиш тупроқ билан қопланган бўлиб, 40-60 см. чуқурликда гранит тошлари қатлами бор. Маълумки, гранит қурилишда, ҳайкал-тарошлиқда ишлатилади. Маҳаллий халқ ўртасида «кунжуттош» номини олган хом ашёдан тегирмон тоши тайёрланади. Зотан, у жуда қаттиқ бўлиши, тарошланганда синиб кетмаслиги лозим. Аждодларимиз кунжуттошнинг шундай хусусиятларга эга эканлигини жуда яхши билишган.

Одамлар бугдойни ун қилиб эзиб, нон пиширишни ўрганган даврдан бошлаб шундай қаттиқ тошни ахтаришган. Эл ўртасида бу тош тўғрисида турли афсоналар тўқилган: Инсон кунжуттошни ахтариб, қиру адир, тоғу далани кезади. Ҳеч қаердан топа олмаса, ҳориб ухлаб қолади. Унинг тушига бир гўзал кийик қиради. Кийик тилга қириб: «Эй инсон, ўрнингдан тур! Оллоҳ сенинг хайрли иш учун ма-

шаққат тортганини кўриб турибди. Ахтараётган тошинг фалон жойда яратилган», деб ғойиб бўлибди. Инсон кийик айтган жойга бориб, ерни қовласа, ҳақиқатдан ҳам кунжуттош бор экан. Кўпчилик мазкур мўъжиза юз берган жой ҳозирги Сангбур эканлигига ишонади.

Сангбур сойининг ҳар икки томонида ҳам тегирмон тоши қовлаб олинган майдонлар кўзга ташланади. Тахминан 400х400 метр майдонда, айниқса, кўп жой қовланган, айрим конларнинг чуқурлиги 7-8 метрча боради. Эски конларда тайёрлаш пайти шикастланган, чала қолган тегирмон тошларини учратиш мумкин. Қазиб олинган ҳудудларга

қараб ҳулоса чиқариш мумкин, яқин-атрофда бошқа кунжуттош конлари йўқ. Очiq ҳаводаги мазкур «устахона» нодир тарихий объект сифатида ҳам қимматлидир. Бу ерда ясалган тегирмон тоши Самарқанду Бухоро, Қарши-ю Термиз, Фарғона-ю Ўшга қадар олиб кетилганини инobatга олсак, балким бундай жой Ўзбекистонда ягонадир.

Энди бу ердан топилган сопол парчалари ва ишлов берилган тош бўлақларига эътиборингизни қаратсак. Сангбур сойидан шарқ томонда бир неча жойда эски уйлар қолдиқлари бор. Соёга яқин жойда кўмилиб кетган ҳовуз ўрни ҳам билиниб турибди. Ҳовуздан 200-300 м шимолроқдаги тепага чиққанимизда, ҳар хил сопол пар-

чалари сочилиб ётганини кўрдик. Хунаромандчилик, ишлаб чиқариш изларига қараб, бу ерда бир замонлар катта манзилгоҳ, балким Сангбур шаҳри бўлгандир, деб тахмин қилиш мумкин. У ердаги сопол парчалари орасидан бирортаси ҳам сирланмаган, ҳатто бўялмаган. Ва-

мумкин эди. Энди улар ҳам йўқ.

Тош йўнишни касб қилган усталар асосан Каловот маҳалласида яшашган. Мулло Шер (тахминан 1840 йилларда яшаган), Уста Муртозо (1875 йиллар), Эшон Муртозоев (1907-1984 й), Рўзи тоғчи, Ҳақберди Полвон, Тош Бозоров, Намоз Узоқов, Маҳмуд Эшонов, Маҳмуд Аминжонов сингари тош йўнувчи усталарни Кармана ва унинг атрофларида яхши билишади. Тош йўниш жуда машаққатли ва оғир бўлиб, устандан қаттиқ ирода, кўп куч талаб қилади. Ҳар бир уста бир ўзи йилига ўртача 3-4 та тегирмон тоши, 5-6 та каш-каш тоши ёки 13-14 та яғирчоқ тоши тайёрлаши мумкин.

Бир неча гектар майдонда сочилиб ётган ноёб тошларни келажак авлодга тарихий ёдгорлик сифатида етказиш бурчимиздир. Бунинг учун, аввало, уни тарихий ёдгорлик сифатида рўйхатга олиш ва ўша ҳудудни табиий муҳофаза зонаси деб эълон қилиш зарур. Сангбурдек мўъжизанинг қадрига етиб, саноат корхоналари томонидан хароб этилишини олдини олиш чора-тадбирларини белгилашимиз керак.

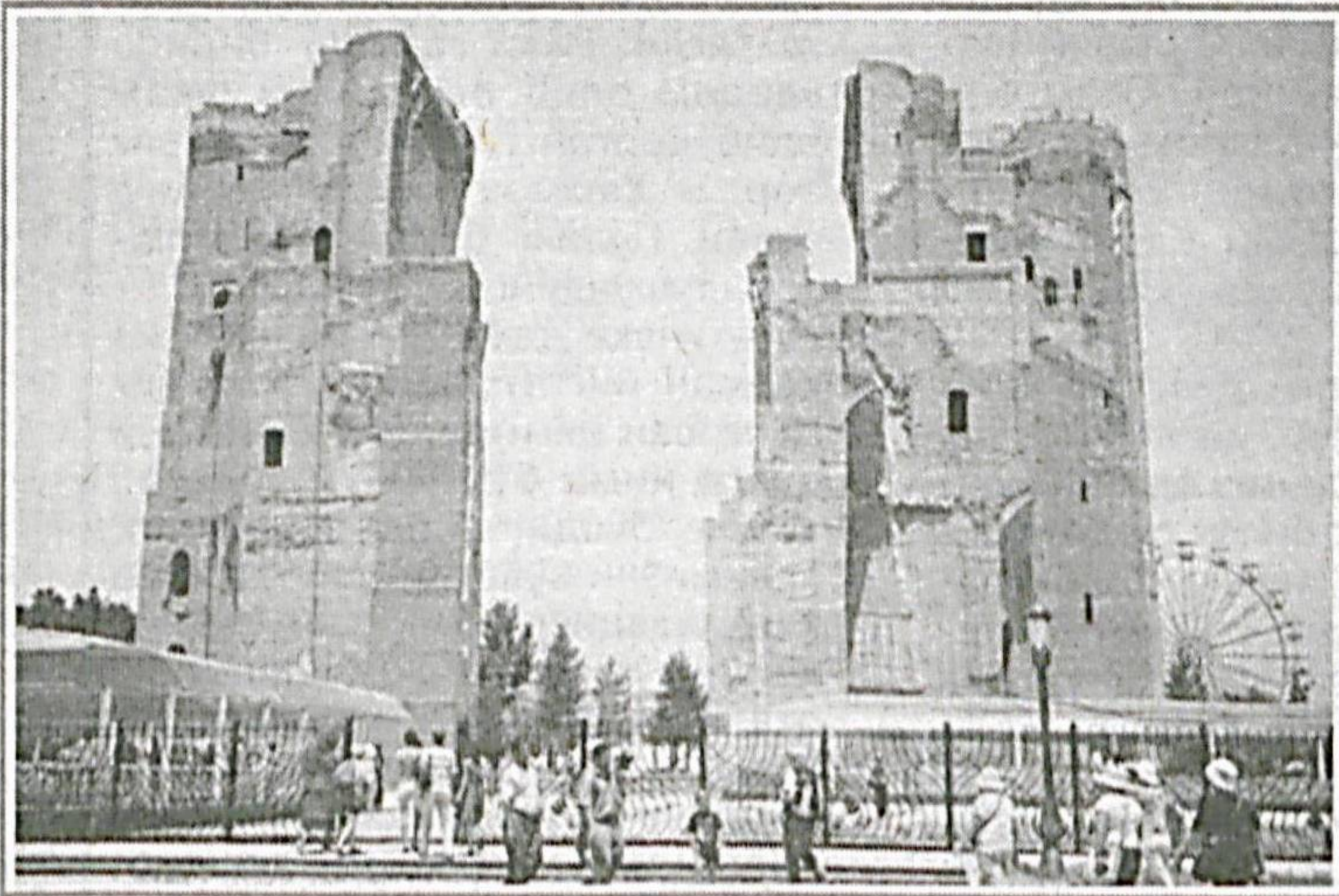
Акс ҳолда, келажак авлодларимиз кунжуттошларнинг вазифаси нимадан иборатлигини унутиб бораверишади, худдики қадимда Пасха оролларида барпо этилган улкан тош устунлар ким томонидан, нима мақсадда қилингани бугун тарих сирига айланибди...

**Шухрат ХАЛИЛОВ,
Давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касоба уюшмаси Навоий вилоят кенгаши раиси**

Истиқлол шарофати билан Қашқадарёда 20 га яқин сайёҳлик компаниялари, ташкилотлари тузилиб, фаолият кўрсата бошлади. Замонавий меҳмонхоналар, дам олиш масканлари кўпайиб, сервис хизмати кўрсатиш яхшиланиб

● бормоқда. Айни пайтда ўндан ортиқ туристик маршрутлар мавжуд. ●

Дунё сайёҳларини жалб қилган воҳа

— Октябр ойида Тошкент шаҳрида «Ипак йўли туризм»нинг 16-халқаро туристик кўргазмасида қатнашиб, хунаромандчилик маҳсулотлари ва турли хилдаги реклама ҳужжатлари, буклетлар ва роликларимизни намойиш этдик, — дейди «Ўзбектуризм» миллий компанияси Қашқадарё вилоят сайёҳлик ва экскурсиялар бюроси раҳбари Ўктам Хўжаёров. — Халқаро кўргазмада муассасамиз махсус диплом билан тақдирланди.

Ҳар йили вилоятга 9500-10000 нафар чет эллик меҳмонлар, республикамиз шаҳар ва қишлоқла-

ридан 25000-30000 нафар киши саёҳатга келиб кетади. Уларга намунали хизмат кўрсатиш соҳасида ибратли ишлар амалга ошириляпти. Бугунги кунда бюро бўйича саёҳатчиларга 1 миллиард 199 миллион сўмлик туристик хизмат кўрсатилиб, экспорт хизмати ҳажми 200,7 минг АҚШ долларини ташкил этди.

«Ўзбектуризм» миллий компанияси Полша давлати билан ҳамкорликда Шаҳрисабз шаҳрида 60 ўринли меҳмонхона қурилишини ниҳоясига етказди. Қарши шаҳрида «Nasaf-Travel» компанияси томонидан ички ин-

вестициялар ва кредит ҳисобига уч юлдузли 60 ўринли меҳмонхона бунёд этилмоқда.

Янги туристик маршрутлар очилиб, сайёҳларга хизмат кўрсатаётган ходимларни ўқитишга, малакасини оширишга жиддий аҳамият берилляпти. Туристтик ташкилотларга 40 дан ортиқ замонавий автобуслар келтириш режалаштирилган.

— Шаҳрисабздаги ЮНЕСКО рўйхатига киритилган обидаларни кўриб, беҳад ҳайратландик, — дейди бразилиялик сайёҳатчи Лижиа Фонсека. — Буюк жаҳонгир Амир Темур барпо этган Оқса-

рой, Жаҳонгир мақбараси, Доруссаодат, Шайх Шамсиддин кулол мақбаралари, Гумбази Сайидон, Дорул-Тиловат ёдгорликлари, Амир Темур номидаги моддий-маданият музейи жойлашган Чубин мадрасаси, ундаги қимматли экспонатлар катта таассурот қолдирди.

Дарвоқе, Шаҳрисабзда Ўзбекистон-Германия ҳафталиги доирасида машҳур немис композитори Георг Фридрих Гендел ижодига бағишлаб ўтказилган концертда кўплаб чет эллик сайёҳлар қатнашди.

Иzzат ҲИКМАТОВ

Нур МУҲАММАД

Ташхис

Зокир Шухратович нонушта қиларкан, хотини жавраб асабини бузди:

— Қанақа отасиз, болаларни талтайтириб юборяпсиз. Қаттиқроқ гапирмайсиз. Ҳеч гапимни олишмайди. Катта ўғлингиз ишга деб чиқиб кетади. Кун бўйи дайдиб, ўртоқлари билан ичади, кечкурун зўрға уйни топиб келади. Уйлантирсак босилади, дедингиз, баттар бўлди. Келинимнинг юзига қарай олмайман. Кичигингизнинг декани кўнғироқ қилди. Ўқишга бир ойдан бери бормаётган экан. Сессиясини ҳалиям ёполмабди, имтиҳонларини топширмаса, институтдан ҳайдалар экан.

Зокир Шухратович:

— Бўпти, кечкурун гаплашамиз, — деди-ю, ишга отланди.

Хизмат машинасида кетаркан, ҳайдовчига ғазабланди:

— Гапга тушунмайдиган қанақа аҳмоқсан, минг марта айтдим сенга машинада чекма, деб. Машинани тозаламайсан, кира қилишдан бошқа нарсани билмайсан.

— Хўжайин, — ажабланганча ўзини оқлашга уринди ҳайдовчи. — Биласиз-ку, умуман чекмайман. Сиз чекканингиздан сўнг, салонни шамоллатиб қўяман. Машинани ҳар куни эрталаб ювсаман, кира қилишга эса вақт бўлмайди.

— Жим бўл, аҳмоқ, — бақирди бошлиқ. — Ҳали сен мени айблайдиган бўлдингми? Бунчалик бетга-чопарлигингни билмаган эканман. Сен билан кейин гаплашамиз.

— Хўжайин, кечиринг, мен, мен... — Бас қил.

Зокир Шухратович идорага кирар экан, катта сумка кўтариб олган аёл диққатини тортди:

— Нима қилиб турибсиз? Кимга келдингиз? — ажабланиб сўради у.

— Маркетинг бўлимига келувдим, у-бу нарса буюртма қилишганди.

— Ишхонани бозор қилиб юбординглар. Қани қоровул?! Ойлигингизни камайтираман. Мукофот пулидан маҳрум қиламан. Нима учун бозорчилар бу ерга бемалол кириб-чиқишади-я?! Масъулиятсизлигинг учун жавоб берасан.

Сўнг аёлга юзланди:

— Тез йўқол! Иккинчи қорангни кўрмай.

— Шаштингиздан қайтинг, акажон. Ишхонангизга уч йилдан бери қатнайман, энг арзон мол менда, биринчи қўл. Ўзингиз ҳам ўтган сафар олувдингиз, мақтовдингиз. Ходимларингиздан қарзимни олай, кетаман, бошқа келмайман, — зорланди аёл.

— Йўқол, деяпман сенга!

Узун коридордан хонасига қараб юраркан, ёрдамчисига:

— Маркетинг бўлими мудири

Адҳамни чақир, — деди.

Бироздан сўнг бошлиқнинг қаршисида қўлини қовуштирганча бўлим мудири кўриниш берди. Зокир Шухратович, янги «парда»ларни забт этганча ўшқира кетди:

— Раҳбармисан, раҳбарлик қилиш қўлингдан келадими? Бўлимда бор-йўғи учта ходим ишлайди. Улар ҳам латта-путта сотиб олишдан бошқасини билмайди. Сендақа тайини йўқ, расво ходимни кўрмаганман. Ҳозироқ аризангни ёз.

Бечора Адҳамнинг ниҳоясиз дағдағалардан кўзлари олая бошлади.

— Ҳа, — давом этди Зокир Шухратович. — Сен интеллектсан, бунақа гапни эшитмагансан. Отанг профессор, онанг муаллим, мулоим тарбия берган. Юмшоқ супурги!

Шовқинни эшитиб, ходимлар ҳам коридорга чиқишди.

— Маймун уйнатяпманми сенларга, ҳамма ишини давом эттирсин, бугун ҳаммангдан ҳисобот қабул қиламан, ишқмаслар, — жазавага тушди бошлиқ.

— Адҳам, Адҳам деяпман сенга! Икки йиллик ҳисоботга тайёр бўл. Ҳозир ҳузуримга кирасан.

Бошлиқ Адҳам етакчилик қилаётган бўлим тўғрисидаги камчиликларни ўшқирганча, санай кетди. Адҳам коридор деворига суяниб қолди. Кўйлагининг тугмасини ечаркан, шилқ этиб йиқилиб тушди. Уни касалхонага олиб кетишди.

Зокир Шухратович касалхонага кўнғироқ қилиб, Адҳамга алоҳида эътибор қаратишни, кучли шифокорларни таклиф этишни, тузалиб кетишига шахсан жавобгар эканини бош врачга асабийлашиб тушунтирди.

Ҳамма шифокорлар Адҳам соппа-соғлиги, бироз асаби бузилганлигини айтишди. Бош шифокор Зокир Шухратовични тинчлантириб қўйиш учун телефон қилди. Гўшакдан унинг бақироқ овози эшитилди:

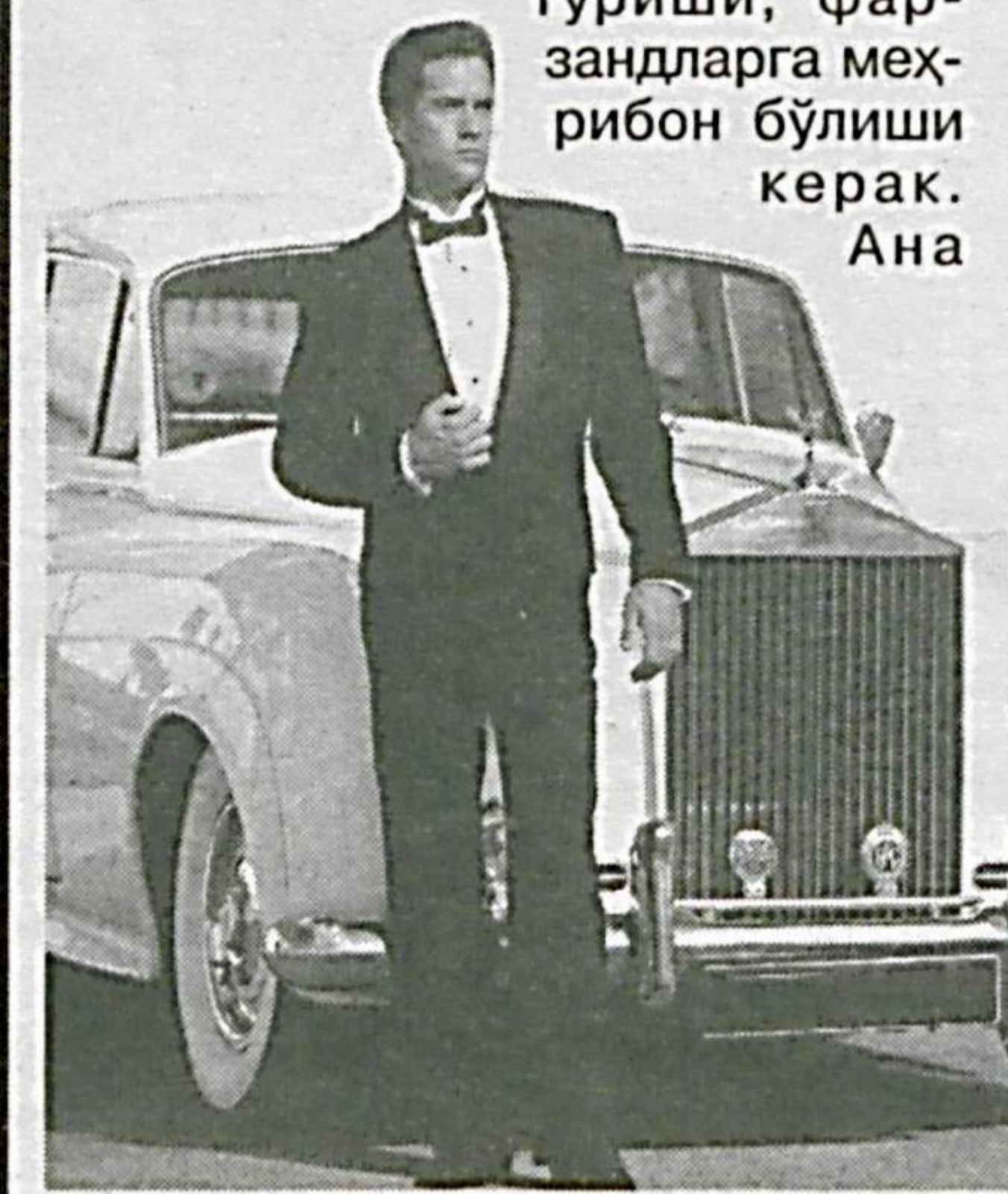
— Профессор, салом. Адҳамни соппа-соғ дейишяпти. Мен ишонмайман. Ишхонада ўзини жинниларга ўхшаб тутди. Жинни дея олмайман, ҳар ҳолда шунга яқинроқ. Профессор, айтинг-чи, қандай ташхис қўйдингиз? Нима?! Бақироқ асаб. Шунақа ташхис ҳам бўладими?

Зокир Шухратович телефон гўшагини қўйди ва ўзича пичирлади: «Ташхис: Бақироқ... натижа асаб... бақироқ асаб. Нима, бақироқ!...» Сўнг ўрнидан туриб кетди. Асабийлашиб бақира бошлади:

— Сен... сен ўзинг бақироқ асаб! Кўрсатиб қўяман, сенга бақиритиш...

Сўлим чойхона. Сойдан шарақлаб сув оқяпти. Сўрида тўрт-бешта ёш-яланг, яна шунча нуроний суҳбат қилмоқда. Шокир машинадан тушиб, виқор билан уларнинг ёнига бориб ўтирди. Бирпас суҳбатдошларни эшитиб, ташаббусни қўлга олди: оғиз тўлдириб ота-она, ака-укага оқибатли бўлиш, оилага, фарзандларга ғамхўрлик, оила бошлиғининг бурчи тўғрисида гапира кетди.

— Мана мен оддий қоровулман. Нима учун қоровул бўлиб ишлашимни биласизларми? Чунки бир кун ишлаб уч кун дам оламан. Аслида эса навбатчилик туғаш билан асосий иш бошланади. Бир йигитга қирқ ҳунар оз. Машинамда киракашлик қиламан, бинойидай дурадгорман, сувоқчилик, бўёқчилик, сантехниклик, хулласкалом, ҳамма иш қўлимдан келади. Йигит киши ота-она, қайнота-қайнонадан хабар олиши, жигарларни йўқлаб туриши, фарзандларга меҳрибон бўлиши керак. Ана

ЙИГИТНИНГ ГУЛИ

шунда оилангда обрўйинг бўлади. Ҳаётда орқада қолмаслик керак, чунки ҳозирги болалар жуда ҳам билимдон. Саволларига жавоб бериш учун ҳар куни дунёда бўлаётган янгиликлардан воқиф бўлиш лозим.

— Кечирасиз, — унга юзланди олтмиш ёшлардаги кўзойнакли Содиқ амаки. — Гапингиздан, тарбияли инсонга ўхшайсиз. Қоровулман, деб ҳазиллашяпсизми?

— Эҳ, ака, ярамга туз сепманг, университетни иккинчи курсда ташлаб кетганман. Оилавий шароит тўғри келмаган. Отам бир ўзи ишларди. Укаларим ёш, янги уйланганман, шунинг учун ишлашга қарор қилдим. Кейин ўқирман, дедим. Шу-шу ўқиш қилиб кетди.

— Баракалла, ука, ҳақиқий оқибатли, ажойиб, йигитнинг гули экансиз, гапларингиз одамга мойдай ёқади. Сиз билан суҳбатлашган одам маза қилади. Тарбиялаган ота-онангизга раҳмат. Бу тарафларга қандай йўлингиз тушди?

— Биласизми, киракашлик қилиб юрсам, бир отахон тўхтатди. «Жон болам, Бойсун тарафларда сариқ касалини даволайдиган сув бор экан, қизим касал, шу ёққа обдорин», деб илтимос қилди. Йўқ, дея олмадим.

— Яхши, яхши, савобли иш қилибсиз. Бировнинг ҳолатини чиқариш ниҳоятда улуғ иш, — гапга аралашди Шухрат ота. — Мен мактабда 40 йил муаллимлик қилдим. Қани энди шу гапларингизни ўқувчиларим эшитса. Ука, энди бундай қиламиз. Ҳозир шу ердагиларнинг ҳаммасини олиб, бизни кига борамиз. Суҳбатлашиб ўтираемиз. Ўғлим фермер, меҳмонларга аталган кўчқори бор.

— Кечирасизлар, юрганга йўл

яхши дейишади, мен бора қолай, сизларни ҳам овора қилмай, — деди Шокир тортиниброк.

— Э, меҳмон, шундоқ шахри азимдан кеб қопсиз, сизнинг баҳонангизда кўчқор сўйиладиган бўлди. Шухрат отани унча-мунчага эритиб бўлмайди, — деди айёрона кўз қисиб Эркин ака.

Шокирнинг одабийлик тўғрисидаги гапларини эшитиб, атрофдагилар «Йигитмисан, йигит экан», дея ҳавас қилишарди.

«Шошиб турган» Шокир икки кун меҳмонда бўлди. Бойсунликлар совға-салом, кўчқор гўшти, тўн, гиламлар билан Шокирни сийлашди. Бориш-келишли бўлсин, дея, бир-бирларининг манзилларини ёзиб олишгач, меҳмонни оқ фотиҳа билан кузатишди.

Орадан анча вақт ўтиб, Шухрат ота, Содиқ ва Эркин амакилар пойтахт санаторийларидан бирини даволашди. Қайтиш олдидан бозор-ўчар қилиб, танти Шокирбойнинг суҳбатини олиш учун эшигини суриштириб боришди. Маҳалла раиси уларга қараб турди-да, «сайраб» юборди:

— Энди меҳмонлар, хафа бўлмасизлар-у, қанчага тушдингиз? Нима деб ваъда

берувди? Шокирвой яна эски қилиғини қилибди-да!

— Адашяпсиз, шекилли. Шокиржон йигитларнинг гули, у ҳақда бундай гап айтиш... Манзилини тушунтириб бозоринг, бошқа гапга ўрин йўқ, — тутқиқ кетди Эркин амаки.

Оқсоқоллар унинг уйини топиб боришди. Эшик хиёл очиқ экан. Ичкаридан Шокир ва хотинининг баҳслашгани эшитилиб турарди.

— Тўй, тўй дейсан, — Шокир баланд овозда гапирарди. — Ўзинг ҳам, болаларинг ҳам жонга тегди. Икки гапнинг бирида «дадам олиб берган уй, акам олиб берган гарнитур, телевизор...» Ҳаммаси ҳиқилдоғимга келди. Пулинг борми, тўй қилавер, тушундингми?

— Унақа деманг, дадаси, сиз кимсан йигитларнинг гули, йигитмисан йигитсиз-ку. Битта тўй сизга нима бўпти? Уй тўкилиб тамом бўлди, айвон сувоқбоп, залимишни бўйаш, водопровод ва канализацияга сантехник керак.

Рўзгор демасангиз, болаларим, ота-онам бор, деб ўйламасангиз. Ота-онангиздан қачон хабар олганингиз эсингиздами? Бечораларнинг ҳасратини эшитиб, дод деб юборасан, киши. «Эртага яхши бўлар», деб йигирма йил чидадим. Кундузи иш, кечаси билан тикувчилик, қандолатчилик қилиб, тиним билмай ўтпаман.

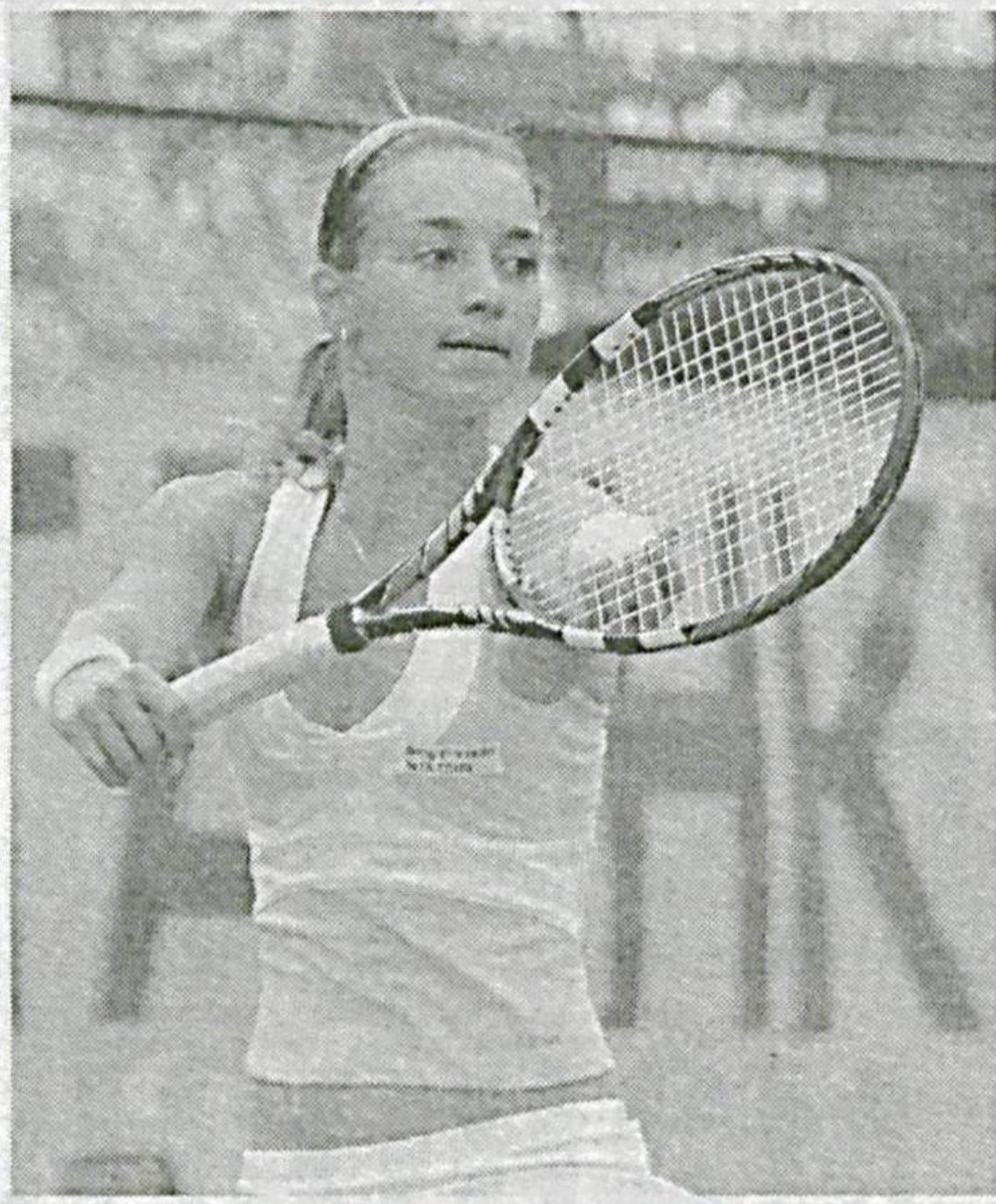
Чидаб туролмаган Эркин амаки жаҳл билан эшикни тепди. Кира солиб, Шокирнинг ёқасидан олди:

— Шухрат оқсоқолдай одам сенга эътиқод қилди, ўртада намак бўлди-я, нонкўр. Йигит бўлмай...

Оқсоқоллар қайтиб кетди. Ўртада қилинган бозорлик қолди...

● Теннис

Хамюртимиз муваффақияти

Юртимизда ёшлар спортга берилаётган эътибор кундан кунга ортиб бормоқда. Бу эътибор самараси ўлароқ ёшларимиз ҳам жаҳон ареналарида ўз маҳоратларини намойиш этишмоқда.

Мана шундай ёш спортчиларимиздан бири Влада Екшибарова Ҳиндистонда теннис бўйича хотин-қизлар ўртасида ўтказилган «Aurangabad — 2011» халқаро турнирининг яккалик беллашувларида зафар кучди. Мусобақанинг саралаш босқичида мезбонлар вакиласи Дипа Енгадени 6:0, 6:0 ҳисобида енгган истеъдодли теннисчимиз Мартина Какиоттини (Италия) 6:2, 6:1, Екатерина Турни (Исроил) 6:1, 6:2, Канаэ Хисамини (Япония) 6:2, 6:4, Шармада Балуни (Ҳиндистон) 6:1, 6:3 ҳисобларида мағлубиятга учратди.

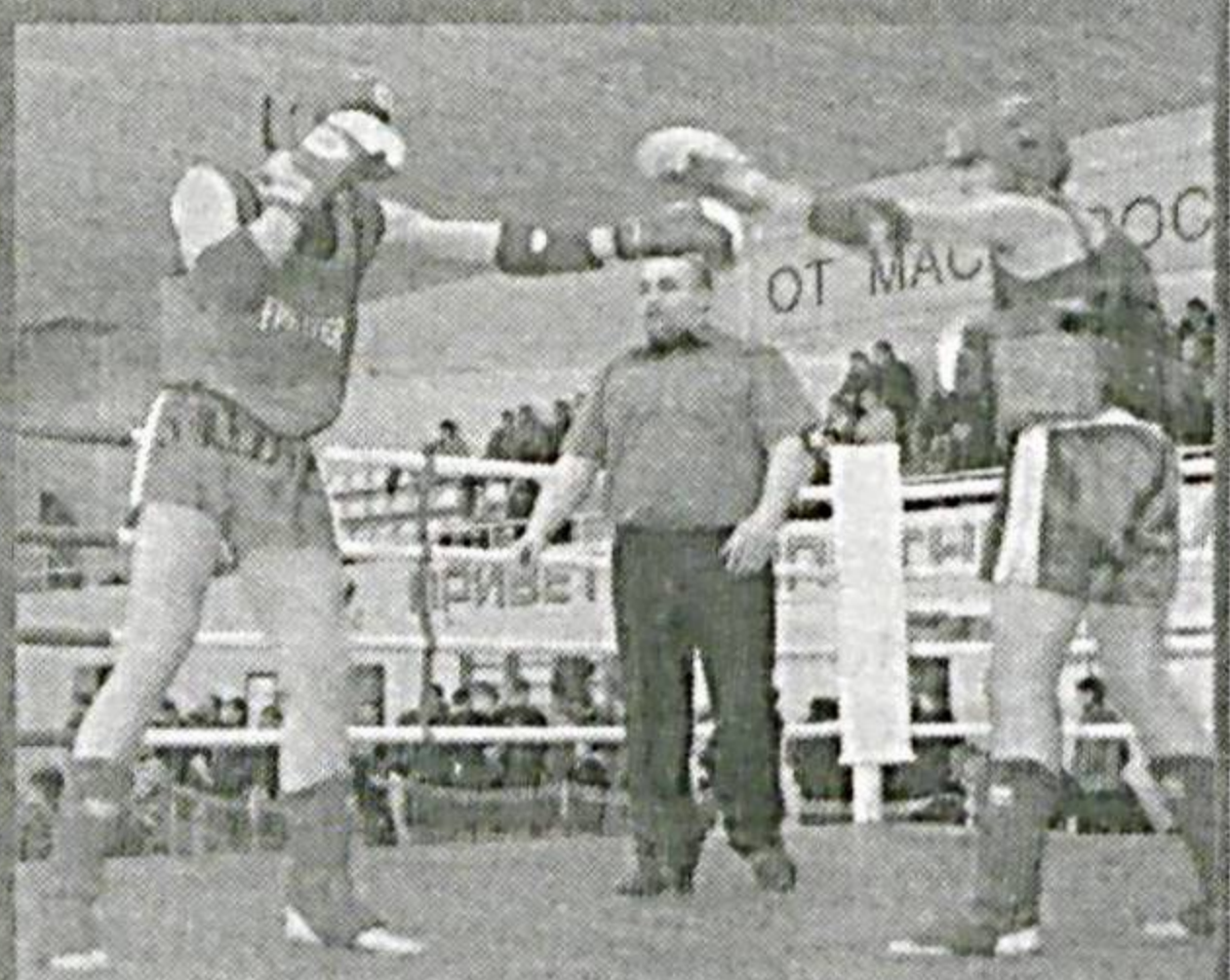
Халқаро мусобақанинг финал баҳсида Влада Екшибаровага таиландлик Варатчая Вонгтеанчай рўбарў келди. Учрашувда рақибасидан устунлигини исботлаган ўзбекистонлик теннисчи 6:1, 6:4 ҳисобида зафар кучиб, халқаро турнирнинг бош совринини қўлга киритди.

● Муайтай

Пойтахтимизнинг «Жар» спорт-соғломлаштириш мажмуасида муайтайнинг Жаҳон муайтай федерацияси (WMF) йўналиши бўйича Ўзбекистон чемпионати якунланди.

Мусобақа якунланди

Мусобақа Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Шарк яққаурашлари ва жанг санъатини ривожлантириш республика

маркази ҳамда Муайтай ассоциацияси ҳамкорлигида ташкил этилди. Чемпионатда 130 нафардан зиёд спортчи голиблик учун куч синашди.

Ёшлар ўртасида ўтказилган баҳсларда пойтахт вакиллари — Аъзам Қодиров, Улугбек Қосимов, Лазиз Болтаев, Шариф Зиёев, Жасур Ғофуров, самарқандлик Ёқуб Ашуров, Анвар Шамсиев, Сафарали Азимов, Фирдавс Сувонов, Шухрат Қорабоев, жиззахлик Фаррух Имомов, андижонлик Абубакир Қаҳҳоржонов голиб ва совриндорлар қаторидан жой олди.

Катталар ўртасида Тошкент шаҳридан Ойбек Тошхўжаев, Шоҳрух Мавлонов, Аббос Бердиев, Камол Турсунов, самарқандлик Бобур Норбўтаев, Бехзод Омонов, Бобур Тагиров, Зафар Жумаев, Мавлуд Тифиев, Акмал Жалилов, Фирдавс Фахриддинов, Ақром Шарилов, Илхом Жалолов ва жиззахлик Шариф Зоиров голиб деб топилди.

● Футбол

Чемпионлар лигаси: нимчорак финал

Ўтган ҳафта мобайнида бутун дунё футбол мухлисларининг эътибори Европа майдонларида кечаётган Чемпионлар лигаси нимчорак финал баҳсларига қаратилди. Мусобақа ўзининг қизгин палласига кириб бормоқда. Қуйида биз бўлиб ўтган ўйинлар натижаларини эътиборингизга ҳавола этамиз:

Милан (Италия) 0:1 Тоттенхэм (Англия)
Валенсия (Испания) 1:1 Шалке 04 (Германия)
Рома (Италия) 2:3 Шахтёр (Украина)
Арсенал (Англия) 2:1 Барселона (Испания)
Лион (Франция) 1:1 Реал Мадрид (Испания)
Копенгаген (Дания) 0:2 Челси (Англия)
Марсел (Франция) — Манчестер Юнайтед (Англия)
Интер (Италия) — Бавария (Германия)

Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси (U-17) 9-20 феврал кунлари Тошкентда ўқув-машғулоти йиғинларини олиб борди. Ушбу йиғин доирасида Алексей Евстафеев жамоаси мўлжалдаги 4та учрашувдан учтасини ўтказди. Остона жамоаси билан белгиланган сўнгги ўйин эса ноқулай об-ҳаво шароити туфайли ўтказилмади.

чилар билан бир қаторда, кўплаб янги ўйинчиларни ҳам амалда синаб кўрдик.

Айниқса, «Насаф» аъзолари бизда яхши таассурот қолдиришди. Умуман олганда эса, биз асосий эътиборни жисмоний ҳолатга қаратишга уриндик ва мўлжалдаги режамизни амалга оширишга эриша олдик деб ўйлайман, — деди Алексей Евстафеев.

Эслатиб ўтамиз, Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси шу йилнинг 18 июн — 10 июл кунлари Мексикада ўтказиладиган Жаҳон чемпионатида иштирок этади.

● Кишлоқ спорти

Қумқўрғон туманида бугун 60 та маҳалла фуқаролар йиғини фаолият кўрсатаёпти. Ҳар бир маҳалланинг ўзига хос жиҳати, ибратли тажрибалари, ўрнатилган олгулик ишлари кўп. Туман марказидаги «Дўстлик» маҳалла фуқаролар йиғинимиз ҳудудида 840 та хўжаликда 4060 нафар фуқаро истиқомат қилади. Улар 19 миллат вакиллари бўлиб, узок йиллардан буён бири-бири билан аҳил яшамоқда.

Бирлашган ўзар

«Дўстлик» маҳалласининг ёшу қариси спортсевар. Айниқса, футбол маҳалла ёшларининг севимли машғулоти. Дарсдан, ишдан бўш пайтлари ёки дам олиш кунлари ўсмирларни ҳам, ўрта ёшлиларни ҳам маҳалла ҳудудидаги 14-дават ихтисослашган мактаб-интернати ёки 3-умумтаълим мактаби стадионларида учратасиз. Кўп қаватли уйларнинг ёшлари алоҳида-алоҳида жамоа бўлиб, ўзаро баҳслашадилар. Соғлом, тетик бўлиш, бўш вақтни мазмунли ўтказиш учун тўп сурадилар. Вилоят миқёсида бирор мусобақа ўтказиладиган бўлса, туман спорти мутасаддилари «юзимизни ерга қаратмайди», дея биринчи галда маҳалламиз футболчиларини жалб этишади. Мунтазам, шуғулланиб юрадиган, тайёр жамоа-да!

«Дўстлик» маҳалласининг пасту-баланди, ҳудудда яшайдиган ҳар бир фуқаронинг турмуш тарзи менга беш панжадай аён. 1990-1993 йиллар маҳалла фуқаролар йиғинида котиб, сўнгра 2008 йилгача оқсоқол бўлиб ишладим. Ҳозирда котиблик вазифасини бажариб келаяпман. Қандай ютуқларни қўлга киритган бўлсак, ҳаммаси маҳалла аҳлининг аҳилиги, иноқлиги туфайлидир. Бировга ёрдам керак бўлса, бирор муаммо юзага келса, дарров эл кайвонилари билан маслаҳатлашамиз. Маҳалла спортчилари қаерда мусобақага қатнашса, ўзим ҳам улар билан бирга.

Айниқса, республика «Маҳалла» жамғармаси кенгаши томонидан анча йилдан бери узлуқсиз уюштириб келинаётган «Футболимиз келажаги» турнирида Сурхондарёдан асосан «Дўстлик» маҳалласи футбол жамоалари фаол иштирок этиб келаяпти. Чунки маҳалла футбол жамоаси турнирнинг туман, вилоят босқичи мусобақаларида доимо голиб бўлишади. 2000 йилдан бери маҳалланинг футболчилари 9-10, 11-12, 13-14, 15-16 ёшли футболчилар ўртасидаги мусобақаларда совринли ўринларни банд этишяёпти. 2010 йилги 13-14 ёшли ўсмирлар мусобақасида Сарисийё, Шўрчи, Жарқўрғон туманлари маҳаллалари жамоаларини енгиб, вилоятда голиб бўлишди. Бухоро шаҳрида 7 та вилоят футболчилари ўртасидаги минтақавий мусобақада биринчи ўринни эгаллашди. Тошкент шаҳрида ўтказилган ярим финал баҳсида фарғоналик тенгдошларини 6:1 ҳисобида енгилди. Финал баҳсида Навоий вилояти тенгдошлари билан майдонга чиқиб, 2:1 ҳисобида зафар кучишди.

Маҳалламиз ёшларининг «Футболимиз келажаги» турнирида мудом совринли ўринларни банд этиб келишида Қумқўрғон туман футбол мактаб-интернат мураббийи Бахтиёр Хусанов, 2-умумтаълим мактаби жисмоний тарбия ўқитувчиси Шокир Нормуродов, мураббий Шухрат Нормуродов, туман маданият ва спорт ишлари бўлими тасарруфдаги БЎСМ мураббийи Ўткир Нормуродовларнинг хизматлари бекиёс. Чунки бу мутахассислар бўш вақт топдими, маҳалланинг спортсевар ёшлари билан мунтазам машғулотлар ўтказишади.

Республика «Маҳалла» жамғармаси томонидан бир неча йилдан бери ўтказиб келинаётган «Футболимиз келажаги» турнири иштирокчилари орасидан яқин келажада Миржалол Қосимов, Азамат Абдураимов, Одил Аҳмедов сингари ўнлаб иқтидорли футболчилар вояга етса, не ажаб.

«Дўстлик» маҳалласи ёшлари мусобақаларда иштирок этишида ҳомийларнинг ҳам ҳиссаси катта. Хусусан, туман ҳокими Жалғаш Маматмўминов, тумандаги хусусий клиника шифокори Абдурашид Сафаров, «Маҳалла» жамғармаси туман ва вилоят кенгаши раҳбарлари Эркин Қўчкинов, туман «Турон пахта» ОАЖ раҳбарияти, «Сурхон пармалаш ишлари» ОАЖ раҳбари Исмоил Рўзмонов, болалар спортини ривожлантириш жамғармаси туман бўлими раҳбари Фахриддин Абдурашуловлар маҳалла ёшларига ҳар томонлама амалий ёрдам бериб келишяёпти.

Бундан ташқари, маҳалла ҳудудида фаолият кўрсатаётган савдо дўконлари, маиший хизмат нуқталари раҳбарлари ҳам ёшларни рағбатлантириш, мусобақага бориб келиш харажатларини қоплашда ўз ҳимматларини аяшмаяпти. Кўриниб турибдики, «Дўстлик» маҳалласининг ёшлари Самарқандда ёки Қаршида бирор мусобақага бориб қатнашишса, ёки зафар кучишса, туман ҳокимидан тортиб маҳалладаги савдо дўкони сотувчиси гача — ҳамма қувонади, ҳамма жонқуярлик қилади, ҳиммат кўрсатади. Демак, аҳил маҳалланинг спортчи ёшлари фақат голиблик учун курашишга ҳақли.

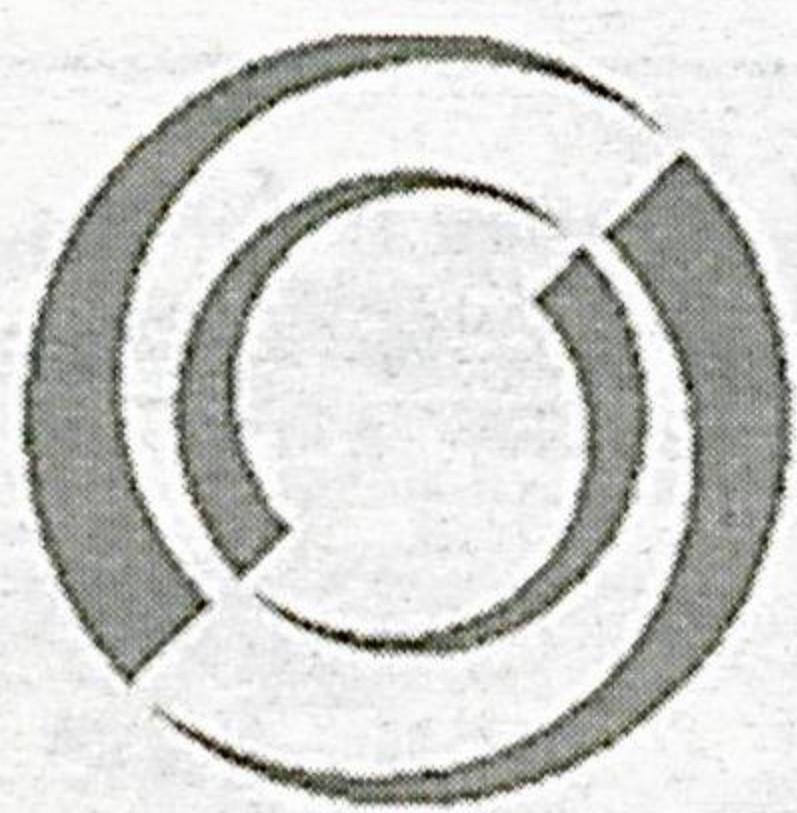
Бозор ҲАКИМОВ,
Қумқўрғон туман «Дўстлик» МФЙ котиби

Саҳифани «Ishonch» мухбири А. АРСЛОНОВ тайёрлади

Тайёргарлик давом этмоқда

Шунга қарамай, Евстафеевнинг йиғиндан кўнгли тўлди ва машғулотлар жараёнида асосий урғу ўйинчиларнинг жисмоний ҳолатига қаратилганини таъкидлади.

— Йиғин биз учун ёмон ўтмади, чунки унда бутун жамоа яхши иш олиб борди. Афсуски, об-ҳаво шароити сабабли режадаги охириги учрашувни ўтказиш олмадик, аммо бу нарса футболчилар ҳақидаги умумий хулосаларга таъсир ўтказмади. Йиғин пайтида биз асосий футбол-

RAVNAQ-BANK

ХОАТБ «Ravnaq-bank»

фаолият кўламини кенгайтириш йўлида

Айниқса, Президентимизнинг 2010 йил 6 апрелдаги «Банк тизимининг молиявий барқарорлигини янада ошириш ва инвестициявий фаолигини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори банклар фаолиятида муҳим аҳамиятга эга бўлди. Унда белгиланган банклар капиталлашувини ошириш, банк устав капиталини белгиланган талабга мувофиқлашти-

риш вазифалари доирасида ХОАТБ «RAVNAQ-BANK» томонидан қатор ижобий натижаларга эришилди.

Бу борада ХОАТБ «RAVNAQ-BANK» Кузатув кенгаши томонидан қўшимча акцияларни чиқариш ва жойлаштириш йўли билан банк устав капиталини кўпайтириш тўғрисидаги қарор қабул қилинган эди. Айни пайтда ушбу мажлисида банкнинг эмиссия рисоласи ва қўшимча акцияларни чиқариш бўйича қарор тасдиқланди. Натижада, бугунги кунгача банк қўшимча чиқарилган акцияларнинг 2.511 млн. сўмлик қисмини жойлаштирди ҳамда устав фонди 8.511 млн. сўмни ташкил этди. Акцияларнинг қолган қисмини қисқа муддат ичида жойлаштирилиши режалаштирилган.

Бундан ташқари, банкнинг

ресурс базасини кенгайтириш, хусусан, банк депозитларига аҳоли ва хўжалик субъектлари бўш пул маблағларини жалб этишни янада рағбатлантириш, пул маблағларини банк айланмасига йўналтириш, нақд ва нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тизимини кенгайтиришга ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Жумладан, банк Кенгаши томонидан жисмоний шахслар учун 3 млрд. сўм миқдоридан омонат ва юридик шахслар учун 5 млрд. сўмга тенг депозит сертификатлар чиқариш бўйича қарор қабул қилинган айни муддао бўлди.

Маълумки, кредит қўйилмалари банклар фаолиятининг ажралмас қисми ҳисобланади. Эътиборли жиҳати, бу турли соҳаларнинг барқарор ривожланиши, модернизация жараёнининг жадаллашишида асос бўлиб хизмат қилади. Шу нуқтаи назардан, 2011 йил 1 феврал ҳолатига кўра банкнинг кредит қўйилмалари 11.176 млн. сўмни ташкил қилганини таъкидлаш жоиз.

— Ўтган даврнинг шу кунига нисбатан кредит қўйилмалари 607,4 млн. сўмга кўпайиб, узоқ муддатли кредитлар салмоғи 2,2 баробар-

га ортди. Банк томонидан 2011 йил январ ойи давомида кредитлар 322 млн. сўмни, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига ажратилган кредитлар 297,6 млн. сўмни ташкил этди, — дейди банк бошқаруви раиси Нуриддин Абубакиров.

Шундан Президентимизнинг 2009 йил 28 январдаги «Маҳаллий нооziк-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқариш кенгайтирилишини рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори ижроси учун 24 млн. сўм кредит ажратилди.

Шунингдек, тадбиркор аёлларни моддий қўллаб-қувватлаш ва уларни иш билан бандлигини ошириш мақсадида шу йил январ ойида 267 млн. сўмлик кредит, 31 млн. сўмлик микрокредит ажратилди. Бундан ташқари, 250 млн. сўмлик инвестиция кредитлари молиялаштирилди.

ХОАТБ «RAVNAQ-BANK» Президентимизнинг 2009 йил 26 январдаги «Озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва ички бозорни тўлдириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ҳамда юқорида таъкидланган қарорлари иж-

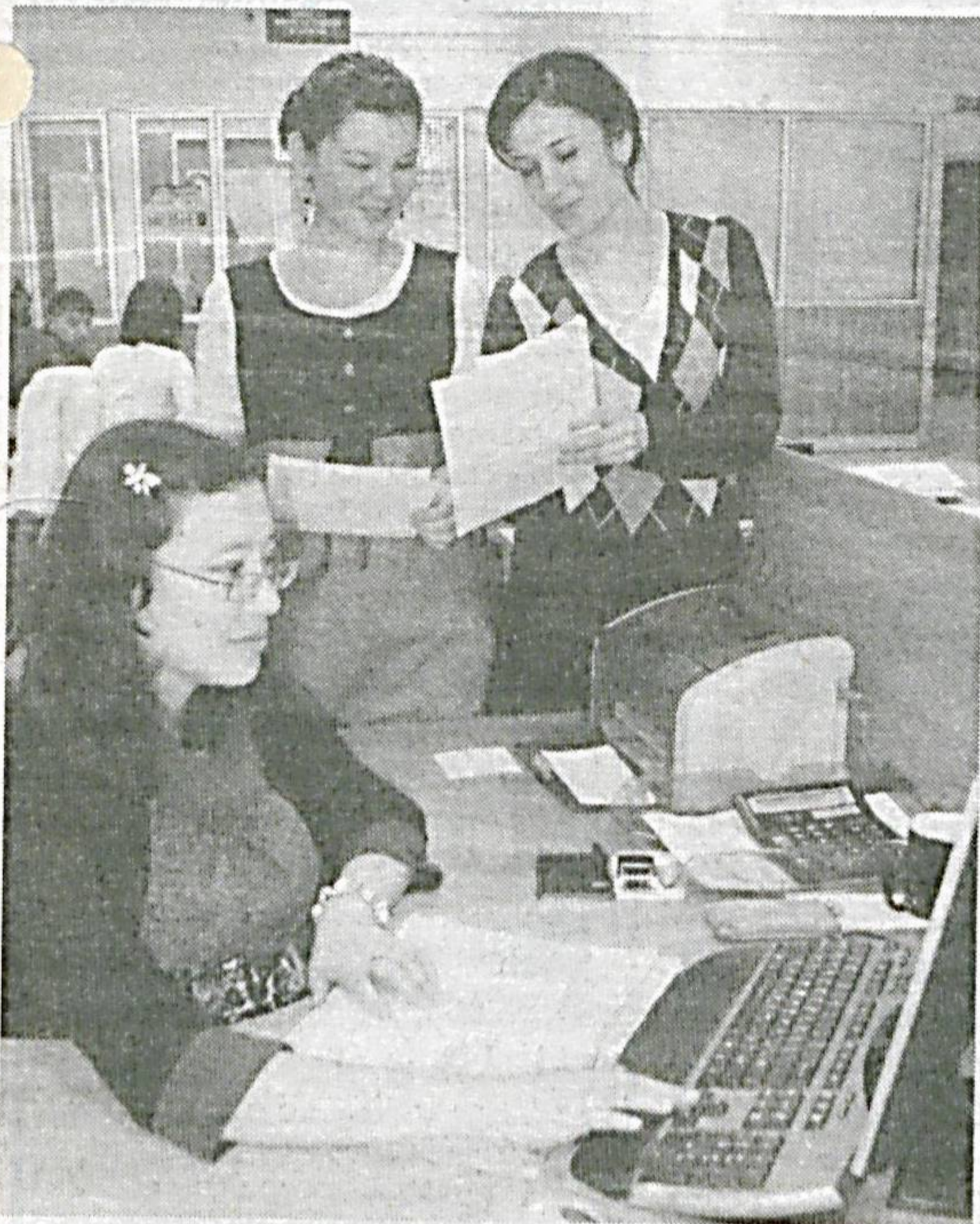
росини таъминлаш борасидаги тадбирларни ҳам изчил амалга оширмоқда.

Банк томонидан ўтган йил давомида жисмоний шахслар учун миллий ва чет эл валютасидаги муддатли депозитларнинг 15 хил тури таклиф қилинган. Жисмоний шахсларнинг депозитлари ўтган йил давомида 457,3 млн. сўмга кўпайди ва 2011 йил 1 январ ҳолатига депозитлар қолдиғи 2,5 млрд. сўмдан зиёдни ташкил қилди.

Ўтган йилда банк жисмоний шахслар учун бир қатор шартларда жамғарма сертификатларини жойлаштиришни бошлади. Мазкур жараёнга 1 млрд. сўмдан зиёд маблағ жалб этилди. Бу ҳам миждоз банк учун эмас, банк миждоз учун ишлаётганини кўрсатади.

Мухтасар қилиб айтганда, ХОАТБ «RAVNAQ-BANK» ўз ресурс базасини ошириш орқали хизматлар доирасини кенгайтириш, сифатли ва замонавий молиявий хизматларни кўрсатган ҳолда миждозларнинг ишончли шеригига айланиш, пировардида, фаолият истиқболини таъминлаш юзасидан изланмоқда.

Насиба ИСМАТОВА,
«Ishonch» мухбири

Ливияда барча денгиз портлари мамлакатда юз бераётган тартибсизликлар туфайли ўз ишини тўхтатишга мажбур бўлди.

Ливияда портлар ёпилди

Бу ҳақда «СМА CGM» юк ташиш компанияси ўз матбуот анжуманида хабар қилди. Хусусан, хабарда портлар ўз ишини давом эттира олиши, аммо юкларнинг келишилган муддатда манзилга етказилишига кафолат берилмаслиги айтилган.

Шу билан бирга, мамлакат ҳудудидан бошқа давлатлар фуқароларини эвакуация қилиш ишлари давом этмоқда. Масалан, Европа Иттифоқи 23-24 феврал кунлари Ливиядан 10 мингга яқин европаликларни эвакуация қилишни режалаштирган.

Шунингдек, Туркия ҳукумати ҳам ўз фуқароларини Ливия ҳудудидан олиб чиқиб кетиши ҳақида маълумот берган. Сўнгги маълумотларга кўра, оммавий тартибсизликлар оқибатида бир Туркия фуқароси ҳалок бўлган.

Бундан кейин мамлакатни 5 мингга яқин турклар тарк этган. Ливияда ҳаммаси бўлиб 25 минг турк миллигига мансуб фуқаро истиқомат қилади.

Табиий офат

АҚШнинг Мичиган штатида бўлиб ўтган қор бўрони оқибатида 109 минг аҳоли чироқсиз қолди. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, штат аҳолиси яна камидан икки кунни электр энергиясиз ўтказади.

Қор бўронидан бошқа штатлар ҳам зарар кўрган. Масалан, Миннесота штатидаги Миннеаполис шаҳрида фавқулодда ҳолат эълон қилинди. Қор тозаловчи машиналарга ҳалақит бермаслиги учун кўчаларда автомашиналарни қўйишга чеклов ўрнатилган.

Айни пайтда ушбу штатларда аҳолига хусусий енгил машиналарда юрмаслик тавсия қилинмоқда.

Феврал ойи бошида АҚШ ҳудудининг учдан икки қисми қор бўронларидан зарар кўрганилиги ҳақида хабар берилган эди. Шунингдек, минглаб авиарейслар бекор қилиниб, мамлакат миллий гвардияси хизматчилари ёрдам-қутқарув ишларига сафарбар қилинган эди.

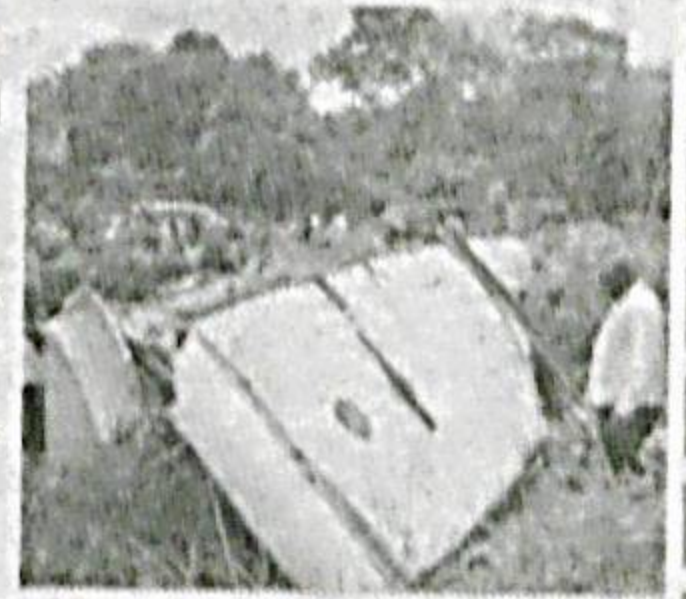
Фалокат оёқ остида

Камерун пойтахти Яунде ҳамда Дуала шаҳри ўртасидаги йўлда йўловчилар тушган автобус юк машинаси билан тўқнашиб кетди. Ҳалокат оқибатида 36 киши қурбон бўлди.

Ҳалок бўлганларнинг ҳаммаси автобус йўловчилари бўлиб, улардан фақат бир кишигина омон қолган. Шунингдек, автобус ҳайдовчиси ва юк машинаси салонидаги икки киши ҳам вафот этган.

Маълум бўлишича, автобус ҳайдовчиси бошқа бир транспортни қувиб ўтмоқчи бўлиб, қарши тарафдаги йўлга ўтиб кетган ва юк машинасига урилган.

Статистик маълумотларга кўра, Яунде ва Дуала шаҳарлари ўртасидаги ушбу йўл ИТХ сони бўйича Камерунда биринчи ўринда туради.

Қашқадарё вилоят қасаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмаси кенгаши ва тармоқ қасаба уюшмалари жамоалари вилоят бирлашмаси кенгаши ишлар бошқарувчиси Исмат Бозоровга турмуш ўртоғи

Назокат АҲМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«Ishonch» ва «Ishonch-Доверие» газеталари таҳририяти жамоаси таҳририят ходими Дилором Мусаевага қайнонаси

МАПИРАТ аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Хурматли тадбиркорлар ва кичик бизнес субъектлари!

«АГРОБАНК» ОАТБ

2011 йил — Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили муносабати билан

1. «ЭНГ ЯХШИ ИННОВАЦИОН ЛОЙИХА»
2. «ЭНГ ЯХШИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЛОЙИХАСИ»
3. «ЭНГ ЯХШИ ФЕРМЕР ЛОЙИХАСИ»
4. «ЭНГ ЯХШИ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ЛОЙИХАСИ»
5. «ЭНГ ЯХШИ ЁШ ТАДБИРКОР ЛОЙИХАСИ»
6. «ЭНГ ЯХШИ ТАДБИРКОР АЁЛ ЛОЙИХАСИ»

номинациялари бўйича имтиёзли кредитлар ажратиш танловини эълон қилади.

ТАНЛОВ ГОЛИБЛАРИ ТУРЛИ ҚИММАТБАХО СОВҒАЛАР ҲАМДА ИМТИЁЗЛИ КРЕДИТ ОЛИШ ҲУҚУҚИНИ БЕРУВЧИ СЕРТИФИКАТ БИЛАН ТАҚДИРЛАНАДИ.

Танловда иштирок этиш учун ҳужжатлар 2011 йилнинг 1 майига қадар Агробанкнинг ҳудудий филиаллари орқали қабул қилинади ва ғолиблар жорий йилнинг 25 июнида эълон қилинади.

Қўшимча маълумот учун телефон рақамлари:

Банкнинг марказий аппарати	8-371-150-53-57 8-371-150-53-58 8-371-150-85-10
Банк операциялари бошқармаси	8-371-273-25-19
Қорақалпоғистон Республикаси бошқармаси	8-361-770-77-41
Андижон вилояти бошқармаси	8-374-224-33-28
Бухоро вилояти бошқармаси	8-365-770-02-32
Жиззах вилояти бошқармаси	8-372-226-21-04
Қашқадарё вилояти бошқармаси	8-375-771-15-75
Навоий вилояти бошқармаси	8-436-770-35-40
Наманган вилояти бошқармаси	8-369-223-18-96
Самарқанд вилояти бошқармаси	8-366-229-45-59
Сурхондарё вилояти бошқармаси	8-376-770-81-12
Сирдарё вилояти бошқармаси	8-367-221-01-47
Тошкент вилояти бошқармаси	8-371-244-09-69
Фарғона вилояти бошқармаси	8-373-224-67-22
Хоразм вилояти бошқармаси	8-362-770-56-91
Бектемир филиали	8-371-295-40-28
Чилонзор филиали	8-371-277-30-99

Агробанк — юрт ободлиги ва яратувчанлик ғояларининг молиявий таянчи!

Адабиёт майдонида ўрин топиш учун чинакам истеъдод зарур. Зеро, одамларнинг дарду кечинмаларини ифода эта олган ҳақиқий асаргина кишини ҳайрат дунёсига етаклайди. «Ishonch»нинг тиниб-тинчимас ёшларидан — Назира Боймуродованинг яқинда Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхо-

наси нашриётида чоп этилган «Энди фақат кулиб яшайман» номли илк тўпламини туйғулар сарчашмаси, дейиш мумкин. Китобни varaқлар экансиз, беғубор ва содда бола-

воқеа-ҳодисаларга фикр билдириш, миллат дардини ҳис қила олиш ижодкор зиммасидаги юқдир. Шоирани безовта қилаётган ўйлар ҳам бугунги кун билан ҳамоҳанг:

◆ Китоб жавонингизга ◆

Тухфа

лик кечинмалари, севги-муҳаббатнинг сир-асрорлари, ҳаёт сўқмоқларидаги дард-ташвишлар, бир сўз билан айтганда, ўзни топишга интилиш гувоҳи бўласиз.

Ҳаёт мазмунини ўзликни англашда деб билган муаллиф бир ўринда «қоғоз ва қалам беринг» деса, яна бир шеърида «мен ижодсиз яшолмайман», дея манзил сари дадил одимлашда давом этади.

Атрофда юз бераётган

Тараққиёт ўчоғи деб, Европага ихлос этдик. Либосларнинг узунидан, Гул танларни «халос» этдик. Кесиб узун кокилларни, Замонни айбдор этдик, — дейди муаллиф куюнчақлик билан.

«Назираҳон бугун шеърият аталмиш катта йўлнинг бошида турибди. Уни олдинда изланишлар машаққати ва кашфиётлар қувончи кутмоқда...», — дейди Шукур Курбон китобга ёзган сўзбошисида. Ана шу қутлуг йўлни босиб

ўтишда ҳамкасбимизга юксак парвоз тилаймиз.

Яқинда Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети-нинг халқаро журналистика факултетида мазкур китобнинг тақдимот маросими ҳамда муаллифнинг 2-шахсий фотокўргазмаси бўлиб ўтди.

Унда шоир ва таржимон Миразиз Аъзам, таниқли ёзувчи Хуршид Дўстмуҳаммад, шоир ва публицист Амиркул Карим, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийи Сайди Умиров ва бошқалар сўзга чиқиб, муаллифнинг ижоди ҳақида илиқ фикрлар билдиришди.

Тадбирда университет ўқитувчи ва талабалари, шеърият мухлислари иштирок этишди.

Шерзод АБДУСАМADOV, «Ishonch» мухбири

Газетанинг навбатдаги сони 1 март, сешанба кuni чиқади.

oliy baxt

МУАССИС:

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир:
Абдуҳолиқ
АБДУРАЗЗОҚОВ

Таҳрир хайъати:

Normamat ALLAYOROV,
Nosirxon AKBAROV,
Muhammad Ali AHMEDOV,
Oksana BELAUSOVA,
Dovud MADIYEV
(Bosh muharir o'rinbosari),
Baxtiyor MAHMADALIYEV,
Sog'indiq NIYETULLAYEV,
Eson RAJABOV,
To'liq TESHABOYEV,
Jahongir SHAROFBOYEV
(Mas'ul kotib),
Anvar YUNUSOV

Бизга кўнғироқ қилинг:

Котибият: 256-52-78
Хатлар бўлими: 256-85-43

Вилоят мухбирлари:

Андижон + 99897 465 05 68;
Бухоро + 99893 653 50 81;
Жиззах + 99872 360 00 10;
Навоий + 99893 725 46 40;
Наманган + 99893 415 06 66;
Самарқанд + 99866 933 25 04;
Сурхондарё + 99897 458 05 07;
Фарғона + 99891 679 32 79;
Қашқадарё + 99897 414 30 78
Қорақалпоғистон Республикаси
ва Хоразм + 99862 562 56 75;

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида
0116-рақам билан рўйхатга олинган.
IBM компьютерида терилди ва сақланган.
Офсет усулида босилди. Ўлчами А-3.
Ҳажми 4 босма табақ.

Манзилимиз:

100165, Тошкент шаҳри,
«Бухоро» кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Газета ҳафтанинг
сешанба, пайшанба
ва шанба кунлари чиқади.

Сотувда эркин нархда

Муаллифлар фикри таҳририят
нуқтаи назаридан
фарқланиши мумкин.
Нашримиздан кўчириб босилганда
«Ishonch»дан олинганлиги
кўрсатилиши шарт.
Тижорат аҳамиятига молик
материаллар h белгиси остида
чоп этилади.

E-mail: ishonch2011@gmail.com

«Шарқ» нашриёт-матбаа,
акциядорлик компанияси
босмахонасида
чоп этилди. Корхона манзили:
«Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Навбатчи муҳаррир:

Ж.Шарофбоев

Навбатчи:

А.Абдуллаев

Мусахҳих:

С.Шодиева

Саҳифаловчи-

дизайнер:

Х.Абдужалилов

Босишга топириш

вақти -21.00

Топширилди - 21.20

Буюртма Г— 251

Тиражи: 21933

ISSN 2010-5002

2 3 4 5